

Bruxelles, 13. ožujka 2023.
(OR. en)

7310/23

Međuinstitucijski predmet:
2022/0104(COD)

ENV 226
IND 100
AGRI 118
COMPET 189
COMER 31
SAN 133
MI 181
CONSOM 73
ENT 48
CODEC 349

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Vijeće

Predmet: Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada
– opći pristup

1. UVOD

Komisija je 5. travnja 2022. podnijela prijedlog revizije Direktive o industrijskim emisijama (8064/1/22 REV 1). Glavni je cilj tog prijedloga ostvariti napredak prema postizanju cilja nulte stope onečišćenja EU-a za netoksični okoliš. Revidiranom Direktivom o industrijskim emisijama ujedno bi se trebale podupirati klimatske i energetske politike te politike kružnog gospodarstva tako što će se njome popratiti preobrazba industrije. Kao glavni alat EU-a za kontrolu emisija iz industrijskih postrojenja, Direktiva o industrijskim emisijama važan je element europskog zelenog plana. Komisija osobito predlaže sljedeće:

- uključenje više industrijskih postrojenja u područje primjene Direktive, uključujući opsežnije intenzivne farme,
- povećanje učinkovitosti Direktive u pogledu ograničavanja emisija onečišćujućih tvari,
- poduzimanje mjera za potporu dekarbonizaciji i prelazak na netoksično i kružno gospodarstvo,
- poduzimanje mjera za smanjenje administrativnog opterećenja i povećanje djelotvornosti izdavanja dozvola,
- povećanje transparentnosti i
- pružanje veće potpore revolucionarnim tehnologijama i drugim inovativnim pristupima.

U Europskom parlamentu prijedlog razmatra Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI), zajedno s pridruženim Odborom za industriju i poljoprivredu. Nacrt izvješća objavljen je 14. studenoga 2022. Glasovanje u Odboru predviđeno je za 25. travnja 2023., nakon čega će uslijediti rasprava na drugoj plenarnoj sjednici u svibnju.

Provedeno je savjetovanje s Odborom regija i Gospodarskim i socijalnim odborom. Odbor regija usvojio je svoje izvješće 12. listopada 2022. Europski gospodarski i socijalni odbor usvojio je svoje izvješće 13. srpnja 2022.

2. KOMPROMISNI PAKET PREDsjedništva

Vijeće za okoliš vodi razmatranje Komisijinog prijedloga revizije Direktive o industrijskim emisijama. Međutim, Komisija je predstavila poljoprivredne aspekte prijedloga i njegovu procjenu učinka te se o njima raspravljalo na sastancima Vijeća AGRIFISH 26. rujna 2022. i 30. siječnja 2023. pod točkom „Razno” Vijeće za okoliš na sastanku 24. listopada 2022. održalo je raspravu o politikama o dvjema posebnim temama: i. pitanjima prijedloga koja su relevantna za poljoprivredu i ii. sankcijama i mehanizmu naknade štete. Na sastanku Vijeća za okoliš 20. prosinca 2022. češko predsjedništvo podnijelo je informativnu napomenu o trenutačnom stanju.

Nadovezujući se na rad francuskog i češkog predsjedništva, švedsko predsjedništvo namjerava postići dogovor o općem pristupu o Prijedlogu direktive o industrijskim emisijama na sastanku Vijeća za okoliš 16. ožujka. Imajući to na umu, predsjedništvo je pripremlilo kompromisni paket kako je naveden u Prilogu. Promjene u odnosu na prijedlog Komisije označene su **podebljanim tekstom** i oznakom [...]. S obzirom na to da je kompromisni paket usklađen i uravnotežen, predsjedništvo je zadržalo tekst koji je razmotren na sastanku Odbora stalnih predstavnika 10. ožujka. Kompromisnim tekstom utvrđuje se nekoliko mjera kojima se pojašnjava Direktiva i/ili smanjuje administrativno opterećenje, uz istodobno zadržavanje visoke razine ambicije u području okoliša. Kompromisnim paketom osigurava se ravnoteža između sljedećih glavnih pitanja:

Područje primjene poljoprivredno-industrijskih aktivnosti

Države članice izrazile su različita stajališta o tome u kojoj bi mjeri farme trebale biti obuhvaćene područjem primjene Direktive. Države članice odvagale su, s jedne strane, učinke primjene zahtjeva Direktive i povezane administracije na konkurentnost farmi i, s druge strane, zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. S ciljem približavanja mišljenja predsjedništvo je 10. ožujka Coreperu podnijelo kompromisni prijedlog o poljoprivredno-industrijskim aktivnostima za primjenu diferenciranog pristupa: 350 UG-a za goveda i svinje, 280 UG-a za perad i 350 UG-a za mješovite farme. Tim se kompromisom uzima u obzir i činjenica da bi razina iznad 280 UF-a za perad dovela do višeg praga za tovne piliće nego u okviru postojeće Direktive o industrijskim emisijama. Osim toga, predsjedništvo smatra da je postiglo prihvatljiv kompromis u vezi s izuzećem ekstenzivne poljoprivrede iz područja primjene Direktive.

Kao odgovor na to, neke države članice nastavile su zagovarati više pragove kako bi manje poljoprivredno-industrijskih aktivnosti bilo obuhvaćeno područjem primjene Direktive. Međutim, druge države članice željele su da više farmi podliježe zahtjevima Direktive. S obzirom na tu mješovitu reakciju na kompromisni prijedlog predsjedništvo predlaže da se suzdrži od izmjene teksta koji je podnesen Coreperu 10. ožujka te da se isti kompromisni prijedlog podnese Vijeću radi donošenja političke odluke.

Područje primjene industrijskih aktivnosti

Na sastanku Corepera 10. ožujka pojašnjeno je da se države članice slažu s prijedlogom Komisije da se vađenje i obrada minerala obuhvate područjem primjene Direktive te da se prihvati prethodno uveden prag od 500 tona za industrijske minerale. Tim se pravilima podupiru jednaki uvjeti u EU-u i zaštita zdravlja ljudi i okoliša, koji su uravnoteženi s razinom administrativnog opterećenja. Kao odgovor na argument nekoliko država članica da gips ima ograničen rizik za okoliš predsjedništvo je izbrisalo gips iz točke 3.6. Priloga I. kompromisnom paketu.

Sankcije i naknada štete

Iako se većina država članica može složiti s određenim stupnjem koordinacije u pogledu pravila o sankcijama i naknadi štete za kršenja u području industrijskih emisija, druge države članice izrazile su zabrinutost u vezi s mjerom u kojoj se pravila EU-a mogu prenijeti u njihove nacionalne pravne sustave. Coreper je 10. ožujka općenito naveo da su kompromisni prijedlozi o sankcijama i naknadi štete dovoljno fleksibilni.

3. ZAKLJUČAK

Predsjedništvo smatra da je priloženim kompromisnim paketom uspostavljena pažljiva, usklađena i pravedna ravnoteža između različitih stajališta i zabrinutosti koje su izrazile države članice. Ovim se kompromisnim paketom zadržavaju okolišni ciljevi prijedloga i ambicije zelenog plana i zelene tranzicije. Međutim, u usporedbi s prijedlogom Komisije, ovim se paketom prilagođava područje primjene industrijskih aktivnosti koje podliježu zahtjevima Direktive o industrijskim emisijama, uključujući poljoprivredno-industrijske aktivnosti uzgoja goveda, svinja i peradi. Nadalje, paketom se povećava fleksibilnost različitih sustava država članica u pogledu sankcija i naknade štete te postupanja s kršenjima u području industrijskih emisija. Naposljetku, smanjuje se administrativno opterećenje za operatere industrijskih postrojenja, kao i za nadležna tijela.

S obzirom na prethodno navedeno, Vijeće se poziva da razmotri konačni kompromisni tekst kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni, s ciljem postizanja dogovora o općem pristupu na sastanku 16. ožujka 2023.

**Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU
Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama
(integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od
26. travnja 1999. o odlagalištima otpada**

2022/0104(COD)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

budući da:

- (1) Europski zeleni plan³ europska je strategija kojom se nastoji osigurati klimatski neutralno, čisto i kružno gospodarstvo do 2050. tako da se optimizira upravljanje resursima i onečišćenje svede na najmanju moguću mjeru, a istodobno uzima u obzir potreba za politikama za istinsku preobrazbu. Unija je predana i Programu održivog razvoja do 2030.⁴ i njegovim ciljevima održivog razvoja⁵. EU-ova strategija održivosti u području kemikalija⁶ iz listopada 2020. i akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja⁷ donesen u svibnju 2021. posebno se bave aspektima onečišćenja navedenima u europskom zelenom planu. Istodobno se u novoj industrijskoj strategiji za Europu⁸ dodatno naglašava potencijalna uloga transformativnih tehnologija. Ostale posebno relevantne politike za ovu inicijativu uključuju paket „Spremni za 55 %”⁹, strategiju za metan¹⁰ i obvezu iz Glasgowa u vezi s metanom¹¹, strategiju za prilagodbu klimatskim promjenama¹², strategiju za bioraznolikost¹³, strategiju „od polja do

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵ <https://sdgs.un.org/goals>

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”, COM(2020) 667 final.

⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Nova industrijska strategija za Europu”, COM(2020) 102 final.

⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti”, COM(2021) 550 final.

¹⁰ [Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji EU-a za smanjenje emisija metana, COM\(2020\) 663 final.](#)

¹¹ <https://www.globalmethanepledge.org/>

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”, COM(2021) 82 final.

¹³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, COM(2020) 380 final.

stola”¹⁴ i inicijativu za održive proizvode¹⁵. Osim toga, kao dio odgovora EU-a na rat između Rusije i Ukrajine započet 2022., u planu REPowerEU¹⁶ predlaže se zajedničko europsko djelovanje kojim bi se poduprla diversifikacija opskrbe energijom, ubrzao prelazak na energiju iz obnovljivih izvora i poboljšala energetska učinkovitost.

- (2) U europskom zelenom planu najavljena je revizija mjera Unije za rješavanje problema onečišćenja iz velikih industrijskih postrojenja, uključujući preispitivanje područja primjene zakonodavstva po sektorima i načina na koji bi se ono moglo u potpunosti uskladiti s politikama u području klime, energije i kružnoga gospodarstva. Osim toga, u akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja, akcijskom planu za kružno gospodarstvo i strategiji „od polja do stola” poziva se i na smanjenje emisija onečišćujućih tvari na izvoru, uključujući izvore koji trenutačno nisu uključeni u područje primjene Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷. Stoga je radi rješavanja problema onečišćenja uzrokovanog određenim poljoprivredno-industrijskim aktivnostima te aktivnosti potrebno uključiti u područje primjene navedene direktive.

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”, COM(2020) 381 final.

¹⁵ COM(2022) 142.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju”, COM(2022) 108 final.

¹⁷ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja), SL L 334, 17.12.2010., str. 17–119.

- (3) Ekstraktivna industrija u Uniji ključna je za postizanje ciljeva europskog zelenog plana i industrijske strategije EU-a, uključujući njezinu ažuriranu verziju. Sirovine su od strateške važnosti za digitalnu i zelenu tranziciju, preobrazbu u području energije, materijala i kružnoga gospodarstva te jačanje gospodarske otpornosti EU-a. Kako bi se postigli ti ciljevi, potrebno je dodatno razviti održive nacionalne kapacitete. Za to su potrebne djelotvorne, prilagođene i usklađene mjere kako bi se osigurala uspostava i primjena najboljih raspoloživih tehnika, čime bi se osigurala primjena postupaka koji su najučinkovitiji, a ujedno imaju najmanji mogući učinak na zdravlje ljudi i okoliš. Mehanizmima upravljanja iz Direktive 2010/75/EU kojima se omogućuje aktivno uključivanje stručnjaka iz industrije u razvoj sporazumnih i prilagođenih zahtjeva povezanih s okolišem poduprijet će se održivi rast tih aktivnosti u Uniji. Razvojem i dostupnošću zajednički dogovorenih standarda uspostaviti će se jednaki uvjeti u Uniji i istodobno osigurati visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Stoga je primjereno uključiti te aktivnosti u područje primjene Direktive 2010/75/EU.

- (4) Uzgoj svinja, peradi i goveda uzrokuje znatne emisije onečišćujućih tvari u zrak i vodu. Kako bi se smanjile takve emisije onečišćujućih tvari, uključujući emisije amonijaka, metana, nitrata i stakleničkih plinova, te time poboljšala kvaliteta zraka, vode i tla, potrebno je smanjiti prag kojim se određuje koja su postrojenja za uzgoj svinja i peradi uključena u područje primjene Direktive 2010/75/EU te u to područje primjene uključiti i uzgoj goveda.

Uzgoj goveda ili svinja u postrojenjima koja rade u okviru sustavâ ekstenzivne proizvodnje trebalo bi izuzeti iz područja primjene Direktive o industrijskim emisijama jer oni pozitivno doprinose očuvanju krajobraza, sprečavanju šumskih požara i zaštiti bioraznolikosti i staništa. Izuzeće bi trebalo obuhvaćati postrojenja s uzgojem goveda ili svinja koji se temelji na pašnjacima s niskom gustoćom populacije u kojima se životinje drže na otvorenom velik dio godine. Površina koja se upotrebljava za izračun gustoće populacije trebala bi se upotrebljavati za ispašu životinja u postrojenju ili za uzgoj krmiva ili krmnog bilja koji se upotrebljavaju za hranjenje životinja u postrojenju. U relevantnim zahtjevima iz NRT-a uzimaju se u obzir priroda, veličina, gustoća i složenost tih postrojenja, uključujući posebnosti sustava uzgoja goveda koji se temelje na pašnjacima, u kojima se životinje samo sezonski uzgajaju u zatvorenim postrojenjima, te raspon njihovih mogućih učinaka na okoliš. Zahtjevima proporcionalnosti iz NRT-a poljoprivrednike se nastoji potaknuti na nužan prelazak na poljoprivredne prakse koje su pogodnije za okoliš.

- (4a) Kako bi se spriječilo umjetno razdvajanje farmi, koje bi moglo dovesti do smanjenja kapaciteta UG-a na manji prag od onog utvrđenog za primjenu ove Direktive, država članica trebala bi donijeti mjere kojima bi se osiguralo da, ako se dva ili više postrojenja nalaze u blizini jedno drugome i ako je njihov operater isti ili ako su postrojenja pod kontrolom operatera koji su uključeni u gospodarski ili pravni odnos, nadležno tijelo može ta postrojenja smatrati jedinstvenom jedinicom za potrebe izračuna praga kapaciteta za stoku.**

- (5) U Uniji će se do 2040. vjerojatno znatno povećati broj velikih postrojenja za proizvodnju baterija za električna vozila, čime će se povećati udio Unije u globalnoj proizvodnji baterija. Iako je nekoliko aktivnosti iz vrijednosnog lanca baterija već regulirano Direktivom 2010/75/EU te su baterije kao proizvodi regulirane Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* +, ipak je potrebno u područje primjene Direktive uključiti velika postrojenja za proizvodnju baterija i osigurati da su i takva postrojenja obuhvaćena zahtjevima iz Direktive 2010/75/EU kako bi se doprinijelo održivijem rastu u proizvodnji baterija. Uključivanjem velikih postrojenja za proizvodnju baterija u područje primjene Direktive 2010/75/EU na cjelovit će se način poboljšati održivost baterija i svesti njihov učinak na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa na najmanju moguću mjeru.
- (6) Radi daljnjeg jačanja javnog pristupa informacijama o okolišu potrebno je pojasniti da dozvole za postrojenja izdane na temelju Direktive 2010/75/EU trebaju biti dostupne javnosti na internetu besplatno i bez ograničenja pristupa za registrirane korisnike. [...]

- (7) Učinak onečišćenja, među ostalim kad je prouzročeno nezgodama ili nesrećama, može se proširiti izvan državnog područja države članice. U takvim su slučajevima, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸, za ograničavanje posljedica nezgoda ili nesreća na zdravlje ljudi i okoliš te sprečavanje daljnjih mogućih nezgoda ili nesreća potrebni brzo obavješćivanje i bliska koordinacija među nadležnim tijelima država članica koja su ili bi mogla biti pogođena takvim događajima. Stoga bi u slučaju bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno pogađa okoliš ili zdravlje ljudi u drugoj državi članici trebalo poticati obavješćivanje te prekograničnu i multidisciplinarnu suradnju među pogođenim državama članicama kako bi se ograničile posljedice za okoliš i zdravlje ljudi i spriječile daljnje moguće nezgode ili nesreće.
- (8) Države članice trebale bi donijeti i mjere za osiguravanje sukladnosti radi promicanja, praćenja i osiguravanja poštovanja obveza fizičkih ili pravnih osoba na temelju Direktive 2010/75/EU. U okviru mjera za osiguravanje sukladnosti, ako kontinuirano kršenje uvjeta dozvole i neprovedba nalaza izvješća o inspekciji predstavljaju ili bi mogli predstavljati opasnost za zdravlje ljudi ili uzrokovati znatne štetne učinke na okoliš, nadležna tijela trebala bi moći suspendirati rad postrojenja kako bi se ta opasnost spriječila.

¹⁸ +Ured za publikacije: u tekst unijeti broj Uredbe iz dokumenta 2020/0353(COD), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SL L 197, 24.7.2012., str. 1.).

- (9) Kako bi se potaknula energetska učinkovitost postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU koja obavljaju aktivnosti navedene u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ, primjereno je ta postrojenja obuhvatiti zahtjevima za energetska učinkovitost koji se odnose na jedinice za loženje ili druge jedinice koje emitiraju ugljikov dioksid na lokaciji.
- (10) U evaluaciji Direktive 2010/75/EU zaključeno je da postoji potreba za jačanjem veza između te direktive i Uredbe (EZ) br. 1907/2006¹⁹ kako bi se bolje odgovorilo na rizike upotrebe kemikalija u postrojenjima obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2010/75/EU. Kako bi se razvile sinergije između rada Europske agencije za kemikalije (ECHA) u području kemikalija i izrade referentnih dokumenata o NRT-u u skladu s Direktivom 2010/75/EU, ECHA bi trebala imati formalnu ulogu u izradi referentnih dokumenata o NRT-u.
- (11) Kako bi se olakšala razmjena informacija kojom se podupire utvrđivanje razina emisija i okolišne učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT), uz istodobno očuvanje cjelovitosti povjerljivih poslovnih informacija, trebalo bi utvrditi postupke za postupanje s informacijama koje se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama, a koje se prikupljaju od industrije u kontekstu razmjene informacija koju organizira Komisija u svrhu izrade, preispitivanja ili ažuriranja referentnih dokumenata o NRT-u. Trebalo bi osigurati da pojedinci koji sudjeluju u razmjeni informacija ne dijele informacije koje se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama s bilo kojim predstavnikom poduzeća ili trgovinskih udruženja koja imaju gospodarski interes u dotičnim industrijskim aktivnostima i na povezanim tržištima. Takvom razmjenom informacija ne dovodi se u pitanje pravo Unije o tržišnom natjecanju, posebno članak 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

¹⁹ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (ECHA) (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

- (12) Kako bi se osigurala zaštita zdravlja ljudi i okoliša u cjelini, potrebne su sinergije i koordinacija s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije u području okoliša u svim fazama provedbe. Stoga bi se prije izdavanja dozvole u skladu s Direktivom 2010/75/EU trebalo na odgovarajući način savjetovati sa svim relevantnim nadležnim tijelima koja osiguravaju sukladnost s relevantnim zakonodavstvom Unije u području okoliša.
- (13) Radi kontinuiranog poboljšavanja okolišne učinkovitosti i sigurnosti postrojenja, među ostalim sprečavanjem stvaranja otpada, optimizacijom upotrebe resursa i ponovne upotrebe vode te sprečavanjem ili smanjenjem rizika povezanih s upotrebom opasnih tvari, operater bi trebao uspostaviti i provesti sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu s **ovom Direktivom** i relevantnim zaključcima o NRT-u te osigurati da su [...] **relevantni dijelovi** stavljeni na raspolaganje javnosti. **Kada se stave na raspolaganje javnosti, operater bi trebao imati mogućnost redigiranja ili isključivanja povjerljivih poslovnih informacija. To bi se trebalo primjenjivati restriktivno, uzimajući u obzir u konkretnom slučaju javni interes kojem služi otkrivanje.** EMS bi trebao obuhvaćati i upravljanje rizicima povezanima s upotrebom opasnih tvari te analizu moguće zamjene opasnih tvari sigurnijim alternativama. **Kako bi se osigurala usklađenost EMS-a sa zahtjevima iz Direktive, EMS bi trebao preispitati operater i pregledati vanjski revizor ili okolišni procjenitelj kojeg je operater angažirao, kao što je akreditirani okolišni procjenitelj u skladu s člankom 2. stavkom 20. Uredbe 1221/2009.**

- (13a) Kako bi se poduprla dekarbonizacija, učinkovitost resursa i kružno gospodarstvo, zaključci o NRT-u trebali bi, prema potrebi, uključivati obvezujuće razine okolišne učinkovitosti povezane s NRT-om i okvirne referentne vrijednosti. Razine okolišne učinkovitosti povezane s NRT-om i referentne vrijednosti mogu uključivati razine potrošnje; razine učinkovitosti resursa i razine ponovne upotrebe za materijale, vodu i energetske resurse; razine otpada i druge razine dobivene u određenim referentnim uvjetima. Nadležno tijelo trebalo bi u dozvoli utvrditi granične vrijednosti okolišne učinkovitosti kojima se osigurava da te granične vrijednosti u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine okolišne učinkovitosti povezane s NRT-om. Operater bi trebao uključiti referentne vrijednosti u EMS.**
- (14) Potrebno je dodatno utvrditi uvjete pod kojima nadležno tijelo pri utvrđivanju graničnih vrijednosti emisija koje se primjenjuju na ispuštanja onečišćujućih tvari u vodu u dozvoli izdanoj u skladu s Direktivom 2010/75/EU može uzeti u obzir postupke naknadne obrade u postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda kako bi se osiguralo da takva ispuštanja ne dovedu do povećanih količina onečišćujućih tvari u prihvatnim vodama u usporedbi sa situacijom u kojoj postrojenje primjenjuje NRT i poštuje razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama za izravna ispuštanja.

(15) Kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini, potrebno je, među ostalim, utvrditi razinu graničnih vrijednosti emisija za dozvole kojom se osigurava sukladnost s primjenjivim razinama emisija povezanim s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o NRT-u. Razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama (razine emisija povezane s NRT-om) obično se izražavaju kao rasponi, a ne kao pojedinačne vrijednosti kako bi se odrazile razlike unutar određene vrste postrojenja koje dovode do varijacija u okolišnoj učinkovitosti postignutoj primjenom NRT-a. Na primjer, danim NRT-om neće se postići ista učinkovitost za različita postrojenja, neki NRT-ovi možda neće biti prikladni za upotrebu u određenim postrojenjima ili kombinacija NRT-ova može biti djelotvornija za neke onečišćujuće tvari ili okolišne medije od drugih. Postizanje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini ugroženo je praksom utvrđivanja graničnih vrijednosti emisija na najmanje zahtjevnoj vrijednosti raspona razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, u okviru koje se ne uzima u obzir potencijal određenog postrojenja za postizanje nižih razina emisija primjenom najboljih raspoloživih tehnika. Takva praksa odvraća predvodnike od primjene djelotvornijih tehnika i otežava postizanje jednakih uvjeta na visokoj razini zaštite zdravlja ljudi i okoliša. [...] **Kako bi se smanjile emisije, nadležno tijelo trebalo bi utvrditi granične vrijednosti emisija, uzimajući u obzir cijeli raspon razina emisija povezanih s NRT-om, na najstrožoj ostvarivoj razini za određeno postrojenje. Granične vrijednosti emisija trebale bi se temeljiti na procjeni operatera kojom se analizira izvedivost postizanja najstrože vrijednosti u okviru raspona razina emisija povezanih s NRT-om i trebale bi biti usmjerene na najbolju moguću okolišnu učinkovitost za određena postrojenja, osim ako operater dokaže da se primjenom najboljih raspoloživih tehnika opisanih u zaključcima o NRT-u omogućuje da dotično postrojenje ispunjava manje stroge granične vrijednosti emisija. Kako bi se poduprlo utvrđivanje graničnih vrijednosti emisija u dozvolama i donošenje općih obvezujućih pravila, zaključci o NRT-u trebali bi sadržavati informacije o okolnostima koje omogućuju postizanje nižih razina emisija u okviru raspona razina emisija povezanih s NRT-om utvrđenih za kategorije postrojenja sa sličnim značajkama. Pri određivanju graničnih vrijednosti emisija u okviru raspona razina emisija povezanih s NRT-om postupak odstupanja nije primjenjiv.**

(15a) Posljednjih godina zabilježene su iznimne krizne situacije koje utječu na Europsku uniju i njezine države članice, poput pandemije bolesti COVID-19 i ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine. Te su krize iznenada i izravno utjecale na opskrbu energijom i

resursima, materijalima ili opremom kritičnima za društvo, što je dovelo do ozbiljne nestašice i poremećaja, na koje je potrebno brzo odgovoriti. U slučaju takvih kriza možda će biti potrebno utvrditi manje stroge granične vrijednosti emisija i granične vrijednosti okolišne učinkovitosti od razina u zaključcima o NRT-u kako bi se održala proizvodnja energije ili proizvodnja druge opreme od ključne važnosti ili kako bi se omogućio kontinuitet rada kritičnih postrojenja. Potreba za utvrđivanjem manje strogih graničnih vrijednosti emisija ili graničnih vrijednosti okolišne učinkovitosti treba se uravnotežiti s potrebom za zaštitom okoliša i zdravlja ljudi te osiguravanja jednakih uvjeta i cjelovitosti unutarnjeg tržišta. Stoga se manje stroga ograničenja mogu postaviti samo kao krajnja mjera, kada su iscrpljene sve druge mjere koje manje onečišćuju. Nadležno tijelo trebalo bi osigurati da emisije iz postrojenja ne uzrokuju znatno onečišćenje. Kako bi se nadzirao učinak na okoliš i javno zdravlje, trebalo bi pratiti emisije. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti i unutarnje tržište, Komisija bi trebala pružiti stroge smjernice o izvanrednim situacijama i njihovim okolnostima koje bi se mogle uzeti u obzir. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o odluci koju je donijelo nadležno tijelo kako bi se Komisiji omogućilo poduzimanje mjera u slučaju zlouporabe.

- (16) Doprinos Direktive 2010/75/EU učinkovitosti resursa i energetske učinkovitosti te kružnom gospodarstvu u Uniji trebao bi biti konkretniji, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” kao vodeće načelo energetske politike Unije. Stoga bi se u dozvolama trebale utvrditi, ako je to moguće, obvezne granične vrijednosti okolišne učinkovitosti u pogledu razine potrošnje i učinkovitosti resursa, među ostalim za upotrebu vode, energije i recikliranih materijala, na temelju razina okolišne učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u odlukama o zaključcima o NRT-u.

- (17) Kako bi se emisije onečišćujućih tvari iz postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU spriječile ili svele na najmanju moguću mjeru i kako bi se ujednačili uvjeti u cijeloj Uniji, uvjete pod kojima se mogu odobriti izuzeća od graničnih vrijednosti emisija trebalo bi bolje oblikovati općim načelima kako bi se osigurala usklađenija provedba takvih izuzeća u cijeloj Uniji. Nadalje, izuzeća od graničnih vrijednosti emisija ne bi se trebala odobriti ako mogu ugroziti sukladnost sa standardima kvalitete okoliša.
- (18) U evaluaciji Direktive 2010/75/EU zaključeno je da postoje određene razlike u pristupima procjeni sukladnosti za postrojenja obuhvaćena poglavljem II. te direktive. Kako bi se postigla visoka razina zaštite okoliša u cjelini, osigurala dosljedna provedba prava Unije i omogućili jednaki uvjeti u cijeloj Uniji, a ujedno administrativno opterećenje za poduzeća i javna tijela svelo na najmanju moguću mjeru, Komisija bi trebala utvrditi zajednička pravila za procjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija i provjeru izmjerenih razina za emisije u zrak i vodu na temelju najboljih raspoloživih tehnika. Ta pravila o procjeni sukladnosti trebala bi imati prednost u odnosu na pravila navedena u poglavljima III. i IV. o procjeni sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija iz priloga V. i VI. Direktivi 2010/75/EU.
- (19) Standardi kvalitete okoliša odnose se na sve zahtjeve utvrđene zakonodavstvom Unije, kao što je zakonodavstvo Unije o zraku i vodi, koje u određenom trenutku mora ispuniti određeni okoliš ili određeni dio okoliša. Stoga je primjereno pojasniti da pri izdavanju dozvole postrojenju nadležna tijela ne bi trebala samo utvrditi uvjete kojima se osigurava sukladnost rada postrojenja sa zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, nego bi, kad je to potrebno radi smanjenja određenog doprinosa postrojenja onečišćenju na relevantnom području, u dozvolu ujedno trebala uključiti posebne dodatne uvjete koji su stroži od onih utvrđenih u relevantnim zaključcima o NRT-u kako bi se osigurala sukladnost postrojenja sa standardima kvalitete okoliša. Ti uvjeti mogu uključivati utvrđivanje strožih graničnih vrijednosti emisija ili ograničavanje rada ili kapaciteta postrojenja.

- (20) Nadležno tijelo trebalo bi redovito preispitivati i, prema potrebi, ažurirati uvjete dozvole kako bi se osigurala sukladnost s relevantnim zakonodavstvom. Takvo preispitivanje ili ažuriranje trebalo bi provesti i kad je potrebna sukladnost postrojenja sa standardom kvalitete okoliša, među ostalim u slučaju novog ili revidiranog standarda kvalitete ili ako je zbog stanja primateljskog okoliša potrebna revizija dozvole kako bi se postigla sukladnost s planovima i programima utvrđenima zakonodavstvom Unije, kao što su planovi upravljanja riječnim slivovima na temelju Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (21) Na svojoj sedmoj sjednici stranke Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša potvrdile su nalaze Odbora za praćenje sukladnosti Konvencije u predmetu ACCC/C/2014/121, u skladu s kojima se uspostavom pravnog okvira kojim se ne predviđa mogućnost sudjelovanja javnosti u preispitivanju i ažuriranju u skladu s člankom 21. stavcima 3. i 4. te stavkom 5. točkama (b) i (c) Direktive 2010/75/EU Europska unija ne pridržava članka 6. stavka 10. Konvencije. Unija i njezine države članice potvrdile su te nalaze, a kako bi se postigla potpuna sukladnost s Aarhuškom konvencijom, potrebno je odrediti da bi zainteresiranoj javnosti trebalo pružiti pravodobne i konkretne prilike za sudjelovanje u odobravanju ili ažuriranju uvjeta dozvole koje je odredilo nadležno tijelo i kad se uvjeti dozvole preispituju nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja, kad razvoj najboljih raspoloživih tehnika omogućuje znatno smanjenje emisija, kad sigurnost rada zahtijeva upotrebu drugih tehnika i kad je potrebna sukladnost s novim ili revidiranim standardom kvalitete okoliša.

²⁰ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000.).

- (22) Kako je pojašnjeno u sudskoj praksi Suda²¹, države članice ne smiju ograničiti pravni položaj za osporavanje odluke javnog tijela na one pripadnike zainteresirane javnosti koji su sudjelovali u prethodnom upravnom postupku za donošenje te odluke. Kako je također pojašnjeno u sudskoj praksi Suda²², za omogućivanje djelotvornog pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša i djelotvornih pravnih lijekova potrebno je, među ostalim, da pripadnici zainteresirane javnosti imaju pravo zatražiti od suda ili nadležnog neovisnog i nepristranog tijela da odredi privremene mjere za sprečavanje određenog onečišćenja, uključujući, prema potrebi, privremenu suspenziju sporne dozvole. Stoga je potrebno odrediti da pravni položaj ne smije biti uvjetovan ulogom koju je dotični pripadnik javnosti imao za vrijeme faze sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive. Osim toga, postupak preispitivanja trebao bi biti pošten, pravičan i pravodoban i ne bi smio biti preskup te bi trebao osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.
- (23) Prekogranična suradnja trebala bi se odvijati prije izdavanja dozvola kad rad postrojenja može utjecati na više od jedne države članice i trebala bi uključivati prethodno obavješćivanje i savjetovanje sa zainteresiranom javnosti i nadležnim tijelima u drugim državama članicama na koje bi to moglo utjecati.

²¹ Predmet C-826/18, Presuda Suda (prvo vijeće) od 14. siječnja 2021.; LB i drugi protiv College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren; točke 58. i 59.

²² Predmet C-416/10 Presuda Suda (veliko vijeće) od 15. siječnja 2013.; Jozef Križan i drugi protiv Slovenská inšpekcia životného prostredia, točka 109.

(24) U evaluaciji Direktive 2010/75/EU utvrđeno je da, iako bi se njome trebala poticati preobrazba europske industrije, ona nije dovoljno dinamična i ne podupire u dovoljnoj mjeri uvođenje inovativnih postupaka i tehnologija. Stoga je primjereno olakšati ispitivanje i uvođenje tehnika u nastajanju s poboljšanom okolišnom učinkovitošću, olakšati suradnju s istraživačima i industrijama u istraživačkim projektima financiranim javnim sredstvima u skladu s uvjetima predviđenima u relevantnim europskim i nacionalnim instrumentima financiranja te osnovati namjenski centar za potporu inovacijama prikupljanjem i analizom informacija o [...] tehnikama u nastajanju, koje su relevantne za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene te direktive i opisati njihovu razinu razvoja od istraživanja do uvođenja (razina tehnološke spremnosti ili „TRL”) i njihovu okolišnu učinkovitost. Time će se pridonijeti i razmjeni informacija o izradi, preispitivanju i ažuriranju referentnih dokumenata o NRT-u. [...] Tehnike **u nastajanju** koje bi centar trebao prikupljati i analizirati trebale bi biti barem na razini tehnologije koja je dokazana u relevantnom okruženju (industrijski relevantno okruženje u slučaju ključnih razvojnih tehnologija) ili na razini demonstracije prototipa sustava u radnom okruženju (TRL 6–7).

- (25) Za postizanje ciljeva Unije u smislu čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050. potrebna je temeljita preobrazba gospodarstva Unije. Stoga bi, u skladu s Osmim programom djelovanja za okoliš, od operatera postrojenja obuhvaćenih Direktivom 2010/75/EU trebalo zahtijevati da u svoje sustave upravljanja okolišem uključe planove preobrazbe. Takvim planovima preobrazbe dopunit će se i zahtjevi za korporativno izvješćivanje o održivosti u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća²³ osiguravanjem sredstava za konkretnu provedbu tih zahtjeva na razini postrojenja. Prvi je prioritet preobrazba energetske intenzivnosti navedenih u Prilogu I. Stoga bi operateri energetske intenzivnosti postrojenja trebali izraditi planove preobrazbe do 30. lipnja 2030. Operateri postrojenja koja obavljaju druge aktivnosti navedene u Prilogu I. trebali bi biti obvezni izraditi planove preobrazbe u okviru preispitivanja i ažuriranja dozvole nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u objavljenih nakon 1. siječnja 2030. Iako bi planovi preobrazbe trebali ostati okvirni dokumenti za čiju su pripremu odgovorni operateri, **revizor [...] ili okolišni procjenitelj** kojeg su operateri angažirali u okviru svojih sustava upravljanja okolišem trebao bi provjeriti sadržavaju li oni minimalne informacije koje Europska komisija treba utvrditi provedbenim aktom, a operateri bi trebali planove preobrazbe dati na uvid javnosti.
- (26) Potrebno je dodatno pojasniti kriterije prema kojima se procjenjuje jesu li očišćeni plinovi ili tekućine koji proizlaze iz uplinjavanja i pirolize otpada dostatno pročišćeni u toj mjeri da više nisu otpad prije spaljivanja.

²³ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ, SL L 182, 29.6.2013., str. 19–76.

- (27) S obzirom na velik broj postrojenja za uzgoj stoke koja bi trebale biti uključene u područje primjene Direktive 2010/75/EU i s obzirom na relativnu jednostavnost postupaka i obrazaca emisija takvih postrojenja, primjereno je utvrditi posebne administrativne postupke za izdavanje dozvola i rad relevantnih aktivnosti prilagođene sektoru, ne dovodeći u pitanje zahtjeve povezane s obavješćivanjem i sudjelovanjem javnosti te s praćenjem i sukladnošću.
- (28) Očekuje se da će se inovativnim tehnikama koje dolaze na tržište sve više smanjivati emisije onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova iz postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU i Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴. Iako će se time omogućiti stvaranje daljnjih sinergija među tim direktivama, to može utjecati na njihovo funkcioniranje, među ostalim na tržištu ugljika. U tom pogledu Direktiva 2003/87/EZ sadržava odredbu o preispitivanju djelotvornosti sinergija s Direktivom 2010/75/EU te se u njoj poziva na usklađivanje dozvola koje se odnose na okoliš i klimu kako bi se osigurala učinkovita i brža provedba mjera potrebnih za usklađivanje s klimatskim i energetske ciljevima Unije. Kako bi se uzelo u obzir dinamiku inovacija u tom pogledu i preispitivanje iz članka 8. Direktive 2003/87/EZ, Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću do 2028. i svakih pet godina nakon toga trebala podnijeti izvješće o preispitivanju provedbe Direktive 2010/75/EU.

²⁴ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

(29) Kako bi se osiguralo da se Direktivom 2010/75/EU i dalje ispunjavaju njezini ciljevi sprečavanja ili smanjenja emisija onečišćujućih tvari te postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša, **trebalo bi uspostaviti** [...] [...] operativna pravila [...] za aktivnosti povezane s uzgojem peradi, svinja i goveda[...]. **Uzimajući u obzir specifičnost svakog sektora djelatnosti, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje jedinstvenih uvjeta. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.** Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka[...].

- (30) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu Direktive 2010/75/EU, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s utvrđivanjem i [...] standardizirane metodologije za procjenu nerazmjernosti između troškova provedbe zaključaka o NRT-u i mogućih koristi za okoliš **u skladu s člankom 15. stavkom 4., ii. standardizirane metodologije za provedbu procjene iz članka 15. stavka 4.a**, iii. metode mjerenja za procjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u dozvoli za emisije u zrak i vodu, iv. detaljnih mehanizama potrebnih za uspostavu i funkcioniranje inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije, v. formata koji će se upotrebljavati za planove preobrazbe **i vi. informacija relevantnih za objavu EMS-a**. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵.
- (31) Radi osiguravanja djelotvorne provedbe i izvršavanja obveza navedenih u Direktivi 2010/75/EU potrebno je utvrditi minimalni sadržaj učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija. Razlike u sustavima sankcija, činjenica da se nametnute sankcije u mnogim slučajevima smatraju preblagima da bi zaista bile odvraćajuće od nezakonitog ponašanja i nedostatak ujednačene provedbe u državama članicama narušavaju jednake uvjete za industrijske emisije u cijeloj Uniji. [...]

²⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(31a) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i osigurati njihovu provedbu. Sankcije bi trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice mogu utvrditi pravila za administrativne i kaznene sankcije za ista kršenja. U svakom slučaju, izricanje kaznenih i administrativnih sankcija ne bi trebalo dovesti do kršenja prava da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo (*ne bis in idem*) kako ga tumači Sud.

(32) Ako je do štete za zdravlje ljudi došlo zbog povrede nacionalnih mjera donesenih na temelju Direktive 2010/75/EU, države članice trebale bi osigurati da pogođeni pojedinci mogu zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih fizičkih ili pravnih osoba [...]. Takva pravila o naknadi štete doprinose ostvarivanju ciljeva očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša i zaštite zdravlja ljudi, kako je utvrđeno u članku 191. UFEU-a. Njima se podupiru i pravo na život, integritet osobe i zdravstvenu zaštitu iz članaka 2., 3. i 35. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te pravo na djelotvoran pravni lijek kako je utvrđeno u članku 47. Povelje. Nadalje, Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ne daje privatnim stranama pravo na naknadu zbog štete u okolišu ili neposredne prijetnje takve štete.

(33) [...] [...].

- (34) Učinak Direktive 2010/75/EU na postupovnu autonomiju država članica trebao bi biti ograničen na ono što je nužno za osiguravanje ciljeva zaštite zdravlja ljudi u sigurnom okolišu koji se njome nastoji ostvariti i ne bi trebao utjecati na druga nacionalna postupovna pravila kojima se utvrđuje pravo na traženje naknade za povredu te direktive. Međutim, takva nacionalna pravila ne bi smjela ometati djelotvorno funkcioniranje mehanizma za traženje naknade u skladu s Direktivom 2010/75/EU.
- (35) Direktiva 2010/75/EU primjenjivala se na različite načine u državama članicama u pogledu obuhvaćenosti postrojenja za izradu keramičkih proizvoda pečenjem jer je tekst definicije te aktivnosti omogućio državama članicama da odluče hoće li primijeniti oba ili samo jedan od dvaju kriterija za proizvodni kapacitet i kapacitet peći. Radi osiguravanja dosljednije provedbe te direktive i jednakih uvjeta u cijeloj Uniji takva postrojenja trebalo bi uključiti u područje primjene te direktive kad god je ispunjen bilo koji od tih dvaju kriterija.
- (36) Pri utvrđivanju graničnih vrijednosti emisija za onečišćujuće tvari nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir sve tvari, uključujući nove zabrinjavajuće tvari, koje se mogu emitirati iz dotičnog postrojenja i imati znatan učinak na okoliš ili zdravlje ljudi. Pritom bi trebalo razmotriti obilježja opasnosti, količinu i prirodu emitiranih tvari te njihov potencijal za onečišćenje bilo kojeg okolišnog medija. Zaključci o NRT-u, prema potrebi, služe kao referentna točka za odabir tvari za koje treba utvrditi granične vrijednosti emisija, iako nadležno tijelo može odlučiti odabrati dodatne tvari. Trenutačno su pojedinačne onečišćujuće tvari navedene na neiscrpnom popisu u Prilogu II. Direktivi 2010/75/EU, što nije u skladu sa sveobuhvatnim pristupom te direktive i ne odražava potrebu da nadležna tijela uzmu u obzir sve relevantne onečišćujuće tvari, uključujući nove zabrinjavajuće tvari. Stoga bi neiscrpan popis onečišćujućih tvari trebalo izbrisati. Umjesto toga trebalo bi uputiti na popis onečišćujućih tvari u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006²⁶.

²⁶ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).

- (37) Iako su odlagališta uključena u područje primjene Direktive 2010/75/EU, za njih ne postoje zaključci o NRT-u jer je ta djelatnost obuhvaćena područjem primjene Direktive Vijeća 1999/31/EZ²⁷, za čije se zahtjeve smatra da čine NRT. S obzirom na tehnički razvoj i inovacije od donošenja Direktive 1999/31/EZ, sada su dostupne djelotvornije tehnike za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. Donošenjem zaključaka o NRT-u na temelju Direktive 2010/75/EU omogućilo bi se rješavanje ključnih pitanja zaštite okoliša povezanih s odlaganjem otpada, uključujući znatne emisije metana. Direktivom 1999/31/EZ trebalo bi stoga omogućiti donošenje zaključaka o NRT-u za odlagališta u skladu s Direktivom 2010/75/EU.
- (38) Direktive 2010/75/EU i 1999/31/EZ stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti.
- (39) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive, odnosno osiguranje visoke razine zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša, nego ih se zbog prekogranične prirode onečišćenja uzrokovanih industrijskim aktivnostima može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (40) U skladu s načelom proporcionalnosti, za postizanje osnovnog cilja osiguranja visoke razine zaštite okoliša i poboljšanja kvalitete okoliša potrebno je i primjereno utvrditi pravila o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja koje proizlazi iz industrijskih aktivnosti. Ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji.

²⁷ Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

- (41) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima²⁸, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (43) Kako bi se državama članicama, nadležnim tijelima i postrojenjima dalo dovoljno vremena za usklađivanje s novim odredbama te kako bi se ujedno osiguralo vrijeme za donošenje novih zaključaka o NRT-u kojima se uzimaju u obzir nove odredbe, trebalo bi propisati prijelazne odredbe. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potreban je fiksni datum do kojeg bi se najkasnije trebala postići usklađenost s odredbama. Kad je riječ o postupku iz Seville i broju referentnih dokumenata o NRT-u koje je potrebno preispitati, taj bi datum trebalo odrediti na 16 godina za postojeće aktivnosti i 10 godina za nove aktivnosti. Time se ne sprečava ranije donošenje zaključaka o NRT-u. Postojeće postrojenje usklađeno je s odredbama postojeće Direktive o industrijskim emisijama do novih zaključaka o NRT-u ili ažuriranja dozvole.**

²⁸ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

(44) Uređaji za loženje koji su dio malih izoliranih sustava mogu se zbog svojeg zemljopisnog položaja i nepovezanosti s kopnenom mrežom država članica ili mrežom druge države članice suočiti s posebnim izazovima koji zahtijevaju više vremena za usklađivanje s graničnim vrijednostima emisija. Dotične države članice trebale bi uspostaviti plan za osiguravanje sukladnosti koji obuhvaća uređaje za loženje koji su dio malog izoliranog sustava u kojem se utvrđuju mjere koje država članica poduzima kako bi osigurala sukladnost s graničnim vrijednostima emisija najkasnije do 31. prosinca 2029. U planu bi trebale biti opisane mjere poduzete za osiguravanje sukladnosti i mjere za svodenje opsega i trajanja emisija onečišćujućih tvari tijekom razdoblja obuhvaćenog planom na najmanju mjeru te uključene informacije o mjerama upravljanja potražnjom i mogućnostima za prijelaz na čišća goriva, kao što su uvođenje obnovljivih izvora energije i povezanost s kopnenim mrežama ili mrežom druge države članice. Dotične države članice trebale bi Komisiji dostaviti svoj plan za osiguravanje sukladnosti. Države članice trebale bi ažurirati plan u slučaju da Komisija uloži prigovor. Dotične države članice trebale bi svake godine izvješćivati o napretku u postizanju sukladnosti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2010/75/EU

Direktiva 2010/75/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovom se Direktivom propisuju pravila o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja nastalog zbog industrijskih aktivnosti.

Također se propisuju pravila namijenjena sprečavanju ili, ako to nije izvedivo, smanjenju emisija u zrak, vodu i zemlju,[...]sprečavanju nastajanja otpada **i promicanju kružnog gospodarstva i dekarbonizacije**, kako bi se postigla visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini.”;

2. u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ova se Direktiva primjenjuje na industrijske aktivnosti koje uzrokuju onečišćenje iz poglavlja od II. do VI.a.”;

3. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. ‚postrojenje‘ znači nepokretna tehnička jedinica u kojoj se obavljaju jedna ili više aktivnosti iz Priloga I., Priloga I.a ili dijela 1. Priloga VII., kao i bilo koje druge izravno pridružene aktivnosti koje se obavljaju na istoj lokaciji, a tehnički su povezane s aktivnostima iz tih priloga i mogle bi imati utjecaj na emisije i onečišćenje;”;

(aa) umeće se sljedeća točka 5.a:

„5.a ‚granična vrijednost okolišne učinkovitosti‘ znači razine okolišne učinkovitosti, uključujući razine potrošnje, razine učinkovitosti resursa i razine ponovne upotrebe koje obuhvaćaju materijale, vode i energetske resurse, otpad i druge razine dobivene pod određenim referentnim uvjetima, koje se ne smiju prekoračiti tijekom jednog ili više razdoblja.”;

(b) točka 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. ‚zaključci o NRT-u‘ znači dokument koji sadržava dijelove referentnog dokumenta o NRT-u u kojem se propisuju zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama, njihov opis, informacije za procjenu njihove primjenjivosti, razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama **i s tehnikama u nastajanju**, razine okolišne učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama **i s tehnikama u nastajanju**, [...] sadržaj sustava upravljanja okolišem, uključujući referentne vrijednosti [...], povezano praćenje, povezane razine potrošnje i, prema potrebi, relevantne mjere za oporavak lokacije;”;

(c) umeću [...] se sljedeće točke **12.a**, **13.a** i **13.b**:

„**12.a** ‚operativna pravila‘ znači pravila uključena u dozvole ili opća obvezujuća pravila za obavljanje aktivnosti iz Priloga I.a, koja sadržavaju granične vrijednosti emisija, granične vrijednosti okolišne učinkovitosti, povezane zahtjeve za praćenje i, prema potrebi, prakse rasipanja po tlu, prakse sprečavanja i ublažavanja onečišćenja, upravljanje hranjivim vrijednostima, pripremu hrane za životinje, smještaj, gospodarenje stajskim gnojivom (skupljanje, skladištenje, prerada, rasipanje po tlu) i odlaganje uginulih životinja, što je u skladu s primjenom najboljih raspoloživih tehnika.”;

„13.a ‚razine okolišne učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama‘ znači raspon razina okolišne učinkovitosti, osim razina emisija, dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu NRT-a ili kombinacije NRT-ova, **kako je opisano u zaključcima o NRT-u;**”;

„13.b ‚referentne vrijednosti‘ znači okvirni raspon razina okolišne učinkovitosti [...] povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, **koje se upotrebljavaju kao referenca u EMS-u;**“; [...]

[...][...][...]

(d) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:

„17. ‚zainteresirana javnost‘ znači javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati donošenje odluka o izdavanju ili ažuriranju dozvole ili uvjeta dozvole, ili koja ima interes u takvom donošenju odluka; u smislu ove definicije za nevladine organizacije koje djeluju u području zaštite zdravlja ljudi ili okoliša i ispunjavaju sve uvjete propisane nacionalnim zakonodavstvom smatra se da imaju interes;“;

(e) umeću se sljedeće točke 23.a, 23.b i 23.c:

„23.a ‚svinje‘ znači svinje kako su definirane u članku 2. Direktive Vijeća 2008/120/EZ*;

23.b ‚goveda‘ znači domaće životinje vrste *Bos taurus*;

23.c ‚uvjetno grlo‘ ili ‚UG‘ znači [...] **jedinica** koja se upotrebljava za izražavanje veličine farmi na kojima se uzgajaju različite kategorije životinja primjenom stopa konverzije [...] navedenih u Prilogu **I.a** [...];

* Direktiva Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja (SL L 47, 18.2.2009., str. 5.).

** Provedbena uredba Komisije (EU) br. 808/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila primjene Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL L 227, 31.7.2014., str. 18.).“;

(f) dodaju se sljedeće točke od 48. do 53.:

[...][...]

„50. ‚razine emisija povezane s tehnikama u nastajanju‘ znači raspon razina emisija dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu tehnike u nastajanju ili kombinacije tehnika u nastajanju, **kako je opisano u zaključcima o NRT-u**, izražen kao prosjek u određenom vremenskom razdoblju, u određenim referentnim uvjetima;

51. „razine okolišne učinkovitosti povezane s tehnikama u nastajanju” znači raspon razina okolišne učinkovitosti, osim razina emisija, dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu tehnike u nastajanju ili kombinacije tehnika u nastajanju, **kako je opisano u zaključcima o NRT-u;**

52. „osiguravanje sukladnosti” znači mehanizmi za osiguravanje sukladnosti primjenom triju kategorija intervencija: promicanja sukladnosti; praćenja sukladnosti; daljnjeg praćenja i izvršavanja;”;

[...][...][...][...].

4. u članku 4. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nijedno postrojenje ili uređaj za loženje, postrojenje za spaljivanje otpada ili postrojenje za suspaljivanje otpada ne radi bez dozvole.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu utvrditi postupak registracije postrojenja koja su obuhvaćena samo poglavljem V. ili poglavljem VI.a.

Postupak registracije utvrđuje se u obvezujućem aktu i obuhvaća najmanje obavijest nadležnom tijelu od operatera o namjeri da upravlja radom postrojenja.”;

5.[.][...][...][...][...][...][...][...][...]

6. članci 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 7.

Nezgode i nesreće

Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004.* o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu, u slučaju bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno pogađa zdravlje ljudi ili okoliš, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da:

- (a) operater odmah obavijesti nadležno tijelo;
- (b) operater odmah poduzme mjere za ograničavanje [...] posljedica **za zdravlje ljudi ili okoliš** i za sprečavanje mogućih daljnjih nezgoda ili nesreća;
- (c) nadležno tijelo zahtijeva od operatera da poduzme sve odgovarajuće dopunske mjere koje nadležno tijelo smatra potrebnima kako bi se ograničile [...] posljedice **za ljudsko zdravlje ili okoliš** i spriječile moguće daljnje nezgode ili nesreće.

Ako dođe do bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno utječe na zdravlje ljudi ili okoliš u drugoj državi članici, država članica na čijem se državnom području dogodila nesreća ili nezgoda osigurava da se o tome odmah obavijesti nadležno tijelo druge države članice. Cilj je prekogranične i multidisciplinarnе suradnje među zahvaćenim državama članicama ograničiti posljedice za okoliš i zdravlje ljudi te spriječiti moguće daljnje nezgode ili nesreće.

Članak 8.

Nesukladnost

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale sukladnost s uvjetima dozvola.

Donose i mjere za osiguravanje sukladnosti radi promicanja, praćenja i osiguravanja poštovanja obveza fizičkih ili pravnih osoba na temelju ove Direktive.

2. U slučaju kršenja uvjeta dozvola države članice osiguravaju da:

- (a) operater odmah obavijesti nadležno tijelo;
- (b) operater odmah poduzme mjere potrebne kako bi se ponovno postigla sukladnost u najkraćem mogućem vremenu;
- (c) nadležno tijelo zahtijeva od operatera da poduzme sve odgovarajuće dopunske mjere koje nadležno tijelo smatra potrebnima kako bi se ponovno postigla sukladnost.

Ako kršenje uvjeta dozvole predstavlja neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili prijeteći uzrokovanjem neposrednog znatnog štetnog učinka na okoliš, rad postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada, postrojenja za suspaljivanje otpada ili njihova odgovarajućeg dijela suspendira se bez odgode do ponovnog postizanja sukladnosti, u skladu s točkama (b) i (c) prvog podstavka.

3. Ako kršenje uvjeta dozvole i dalje uzrokuje opasnost za zdravlje ljudi ili znatan štetan učinak na okoliš i ako nisu provedene potrebne mjere za ponovno postizanje sukladnosti utvrđene u izvješću o inspekciji iz članka 23. stavka 6., nadležno tijelo može suspendirati rad postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada, postrojenja za suspaljivanje otpada ili njihova odgovarajućeg dijela dok se ponovno ne postigne sukladnost s uvjetima dozvole.

* Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.);

7. u članku 9. briše se stavak 2.;

8. u članku 11. umeću se sljedeće točke (fa), (fb) i (fc):

„(fa) materijalni resursi i voda učinkovito se upotrebljavaju, među ostalim ponovnom upotrebom;

(fb) prema potrebi se uzima u obzir ukupna okolišna učinkovitost lanca opskrbe tijekom životnog ciklusa;

(fc) provodi se sustav upravljanja okolišem kako je navedeno u članku 14.a;”;

9. članak 13. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Kako bi izradila, preispitala i, prema potrebi, ažurirala referentne dokumente o NRT-u, Komisija organizira razmjenu informacija između država članica, dotičnih industrija, nevladinih organizacija koje promiču zaštitu okoliša, Europske agencije za kemikalije i Komisije.”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja Unije, informacije koje se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama dijele se samo s Komisijom i sljedećim pojedincima koji su potpisali sporazum o povjerljivosti i neotkrivanju podataka: državnim službenicima i drugim javnim zaposlenicima koji predstavljaju države članice ili agencije Unije te predstavnicima nevladinih organizacija koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša. Razmjena informacija koje se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama ostaje ograničena na ono što je potrebno za izradu, preispitivanje i, prema potrebi, ažuriranje referentnih dokumenata o NRT-u i takve povjerljive poslovne informacije ili poslovno osjetljive informacije ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe.”;

10. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice jamče da dozvola uključuje sve mjere potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz članka 11. i 18. U tu svrhu države članice osiguravaju da se dozvole izdaju nakon savjetovanja sa svim relevantnim tijelima koja osiguravaju sukladnost sa zakonodavstvom Unije o okolišu, uključujući standarde kvalitete okoliša. Te mjere uključuju barem sljedeće”;

ii. u drugom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) granične vrijednosti emisija za onečišćujuće tvari navedene u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006* i za druge onečišćujuće tvari za koje je vjerojatno da će biti emitirane iz dotičnog postrojenja u znatnim količinama, vodeći računa o njihovoj prirodi, **opasnosti** i potencijalu za prijenos onečišćenja s jednog medija na drugi;

* Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).”;

iii. umeće se sljedeća točka (aa):

„(aa) granične vrijednosti okolišne učinkovitosti **u skladu s člankom 15. stavkom 3.a;**” ;

iii.a umeće se sljedeća točka (ab):

„(ab) **odgovarajući zahtjevi kojima se osigurava procjena potrebe za sprečavanjem ili smanjenjem emisija tvari koje ispunjavaju kriterije iz članka 57. ili tvari koje podliježu ograničenjima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.**”;

iv. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) odgovarajuće zahtjeve kojima se osigurava zaštita tla, [...] podzemnih i površinskih voda i mjere koje se odnose na praćenje i upravljanje otpadom nastalim u postrojenju;”;

v. umeće se sljedeća točka (ba):

„(ba) odgovarajuće zahtjeve za sustav upravljanja okolišem kako je utvrđeno u članku 14.a;”;

vi. umeće se sljedeća točka (bb):

„(bb) odgovarajuće zahtjeve za praćenje potrošnje i ponovne upotebe resursa kao što su energija, voda i sirovine;”;

vii. u točki (d) dodaje se sljedeća podtočka iii.:

„iii. informacija o napretku prema ispunjenju ciljeva politike u području okoliša iz članka 14.a. [...]”;

viii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) uvjete za procjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija i graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti ili upućivanje na primjenjive zahtjeve koji su navedeni drugdje.”;

11. umeće se sljedeći članak 14.a:

„Članak 14.a

Sustav upravljanja okolišem

1. Države članice zahtijevaju od operatera da za svako postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja pripremi i provede sustav upravljanja okolišem („EMS”). EMS je u skladu s odredbama uključenima u **stavke od 2. do 3.a** i relevantne zaključke o NRT-u kojima se određuju aspekti koje treba obuhvatiti EMS-om.

[...]

2. EMS uključuje barem sljedeće:
- (a) ciljeve politike u području okoliša za stalno poboljšanje okolišne učinkovitosti i sigurnosti postrojenja, što uključuje mjere za:
 - i. sprečavanje nastajanja otpada;
 - ii. optimizaciju upotrebe resursa **i energije** te ponovne upotrebe vode;
 - iii. sprečavanje ili smanjenje[...] upotrebe **ili emisija** opasnih tvari;
 - (b) ciljeve i pokazatelje uspješnosti povezane sa znatnim okolišnim aspektima, u kojima se uzimaju u obzir referentne vrijednosti navedene u relevantnim zaključcima o NRT-u i okolišna učinkovitost tijekom životnog ciklusa u lancu opskrbe;
 - (c) za postrojenja obuhvaćena obvezom provedbe energetskeg pregleda ili provedbe sustava gospodarenja energijom na temelju članka 8. Direktive 2012/27/EU, rezultate tog pregleda ili provedbe sustava gospodarenja energijom na temelju članka 8. te direktive i njezinog Priloga VI. te mjere za provedbu preporuka koje proizlaze iz njih;

- (d) popis opasnih tvari u kemikalijama prisutnih u postrojenju **ili koje se emitiraju** iz postrojenja, kao sastojaka drugih tvari ili kao dijela smjesa, procjenu rizika od učinaka tih tvari na zdravlje ljudi i okoliš te analizu mogućnosti njihove zamjene sigurnijim alternativama, **ili smanjenja njihove upotrebe ili emisija, osobito uzimajući u obzir tvari koje ispunjavaju kriterije iz članka 57. i tvari koje podliježu ograničenjima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;**
- (e) mjere poduzete za postizanje okolišnih ciljeva i izbjegavanje rizika za zdravlje ljudi ili okoliš, uključujući korektivne i preventivne mjere ako su potrebne;
- (f) plan preobrazbe iz članka 27.d.

Razina detaljnosti EMS-a usklađena je s prirodom, opsegom i složenošću postrojenja te vrstom učinaka koje može imati na okoliš.

Ako su elementi EMS-a već razvijeni drugdje te su usklađeni s ovim člankom, EMS može sadržavati upućivanja na relevantne dokumente.

3. [...] **Države članice osiguravaju da su relevantne informacije o EMS-u iz stavka 2. točaka od (a) do (e) i plana preobrazbe** besplatno i bez ograničavanja pristupa registriranim korisnicima dostupne na internetu.

Komisija do 31. prosinca 2025. donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju informacije koje su relevantne za objavu. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

U slučaju njihove objave na internetu informacije se mogu redigirati ili, ako to nije moguće, isključiti, ako bi se njihovim otkrivanjem negativno utjecalo na bilo koji od interesa navedenih u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (h) Direktive 2003/4/EZ.

- 3.a Države članice poduzimaju potrebne mjere radi osiguravanja toga da operater preispituje svoj EMS kako bi zajamčio prikladnost, primjerenost i učinkovitost tog sustava te kako bi vanjski revizor ili okolišni procjenitelj kojeg je angažirao operater i koji provjerava usklađenost EMS-a i njegove provedbe s ovim člankom obavio pregled EMS-a najmanje svake tri godine.**

Prvi pregled EMS-a obavlja se najkasnije 36 mjeseci nakon [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi [...] 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive].”;

12. članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Granične vrijednosti emisija, granične vrijednosti okolišne učinkovitosti, jednakovrijedni parametri i tehničke mjere

„1. Granične vrijednosti emisija za onečišćujuće tvari primjenjuju se na mjestu na kojem emisije napuštaju postrojenje, a pri određivanju tih vrijednosti zanemaruje se svako razrjeđivanje prije tog mjesta.

S obzirom na neizravna ispuštanja onečišćujućih tvari u vodu, pri određivanju graničnih vrijednosti emisija dotičnog postrojenja može se uzeti u obzir učinak postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda izvan postrojenja, pod uvjetom da operater osigura da su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:

- (a) ispuštene onečišćujuće tvari ne ometaju rad postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda;
- (b) ispuštene onečišćujuće tvari ne štete zdravlju osoblja koje radi u sabirnim sustavima i postrojenjima za pročišćavanje otpadnih voda;
- (c) postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda osmišljeno je i opremljeno za smanjenje ispuštanja onečišćujućih tvari;

- (d) ukupno opterećenje dotičnih onečišćujućih tvari koje se naposljetku ispuštaju u vodu nije povećano u usporedbi sa situacijom u kojoj su emisije iz dotičnog postrojenja i dalje u skladu s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima za izravna ispuštanja u skladu sa stavkom 3. ovog članka, ne dovodeći u pitanje strože mjere koje se zahtijevaju na temelju članka 18.

Nadležno tijelo u prilogu uvjetima dozvole utvrđuje razloge za primjenu drugog podstavka, uključujući i rezultat procjene koju je proveo operater kako bi utvrdio jesu li ispunjeni potrebni uvjeti.

U slučajevima u kojima bi se uvjeti dozvole trebali promijeniti operater dostavlja ažuriranu procjenu kako bi se osiguralo da su ispunjeni zahtjevi navedeni u drugom podstavku točkama od (a) do (d).

2. Ne dovodeći u pitanje članak 18., granične vrijednosti emisija i jednakovrijedni parametri i tehničke mjere iz članka 14. stavaka 1. i 2. temelje se na NRT-u, bez propisivanja upotrebe bilo koje tehnike ili posebne tehnologije.

3. Nadležno tijelo utvrđuje najstrože [...] granične vrijednosti emisija **koje se mogu postići** [...] [...] primjenom NRT-a u postrojenju, **uzimajući u obzir cijeli raspon razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama (razine emisija povezane s NRT-om)** [...] [...] **kako** bi se osiguralo da u normalnim radnim uvjetima emisije ne prelaze [...]razine emisija povezane s NRT-om[...] kako je utvrđeno u odlukama o zaključcima o NRT-u iz članka 13. stavka 5. Granične vrijednosti emisija temelje se na procjeni operatera u kojoj se analizira je li moguće postići najstrože vrijednosti u okviru raspona razina emisija povezanih s NRT-om i dokazuje najbolja učinkovitost koju postrojenje može postići primjenom NRT-a kako je opisano u zaključcima o NRT-u, **uzimajući u obzir moguće učinke prijenosa onečišćenja s medija na medij**. Granične vrijednosti emisija utvrđuju se na jedan od sljedeća dva načina:

- (a) utvrđivanjem graničnih vrijednosti emisija izraženih za ista ili kraća vremenska razdoblja i pod istim referentnim uvjetima kao razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama; ili
- (b) utvrđivanjem različitih graničnih vrijednosti emisija od onih iz točke (a) u smislu vrijednosti, vremenskih razdoblja i referentnih uvjeta.

Ako se granične vrijednosti emisija utvrđuju u skladu s točkom (b), nadležno tijelo najmanje jednom godišnje procjenjuje rezultate praćenja emisija kako bi osiguralo da emisije u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine emisija koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama.

Opća obvezujuća pravila iz članka 6. mogu se primjenjivati pri utvrđivanju relevantnih graničnih vrijednosti emisija u skladu s ovim člankom.

Ako se donesu opća obvezujuća pravila, najstrože [...] granične vrijednosti emisija koje se mogu postići [...] primjenom NRT-a utvrđuju se za kategorije postrojenja sa sličnim značajkama koje su relevantne za određivanje najnižih ostvarivih razina emisija, uzimajući u obzir cijeli raspon razina emisija povezanih s NRT-om. Opća obvezujuća pravila [...] uspostavljaju države članice, na temelju informacija iz zaključaka o NRT-u, analizirajući izvedivost postizanja najstrože vrijednosti raspona razina emisija povezanih s NRT-om i dokazujući najbolju učinkovitost koju te kategorije postrojenja mogu postići primjenom NRT-a kako je opisano u zaključcima o NRT-u.

- 3.a Nadležno tijelo utvrđuje granične vrijednosti okolišne učinkovitosti kojima se osigurava da te granične vrijednosti u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine okolišne učinkovitosti povezane s NRT-om kako je utvrđeno u odlukama o zaključcima o NRT-u iz članka 13. stavka 5.
4. Odstupajući od stavka 3. i ne dovodeći u pitanje članak 18., nadležno tijelo može u posebnim slučajevima odrediti [...] granične vrijednosti emisija **više od razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama**. Takvo se izuzeće može primijeniti samo ako se procjenom pokaže da bi postizanje razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama kako je opisano u zaključcima o NRT-u dovelo do nerazmjerno visokih troškova u usporedbi s koristima za okoliš, i to zbog:
- (a) zemljopisnog položaja ili lokalnih uvjeta okoliša dotičnog postrojenja; ili

(b) tehničkih značajki dotičnog postrojenja.

Nadležno tijelo u prilogu uvjetima dozvole dokumentira razloge za primjenu prvog podstavka, uključujući i rezultat procjene i opravdanje za nametnute uvjete.

Granične vrijednosti emisija utvrđene u skladu s prvim podstavkom ipak ne smiju prelaziti granične vrijednosti emisija utvrđene u prilogima ovoj Direktivi ako je to primjenjivo.

Izuzeca iz ovog stavka usklađena su s načelima navedenima u Prilogu II. Nadležno tijelo **osigurava da operater provede procjenu utjecaja odstupanja na koncentraciju dotičnih onečišćujućih tvari u primateljskom okolišu te** u svakom slučaju osigurava da se ne uzrokuje znatno onečišćenje i da se postigne visoka razina zaštite okoliša u cjelini. Izuzeca se ne odobravaju ako mogu ugroziti sukladnost sa standardima kvalitete okoliša iz članka 18.

Nadležno tijelo ponovno procjenjuje opravdanost izuzeća odobrenog u skladu s ovim stavkom svake četiri godine ili u okviru svakog preispitivanja uvjeta dozvole na temelju članka 21. ako se takvo preispitivanje provede ranije, odnosno prije isteka razdoblja od četiri godine od odobrenja izuzeća.

Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila standardiziranu metodologiju za procjenu nerazmjernosti između troškova provedbe zaključaka o NRT-u i mogućih koristi za okoliš iz prvog podstavka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

4.a Odstupajući od stavka 3.a, nadležno tijelo može u posebnim slučajevima utvrditi manje stroge granične vrijednosti okolišne učinkovitosti. Takvo se izuzeće može primijeniti samo ako se procjenom pokaže da će postizanje razina učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama kako je opisano u zaključcima o NRT-u dovesti do znatnog negativnog učinka na okoliš, uključujući učinke prijenosa onečišćenja s medija na medij, ili znatnih gospodarskih posljedica zbog:

- (a) zemljopisnog položaja ili lokalnih uvjeta okoliša dotičnog postrojenja; ili**
- (b) tehničkih značajki dotičnog postrojenja,**

Nadležno tijelo u prilogu uvjetima dozvole dokumentira razloge za primjenu prvog podstavka, uključujući i rezultat procjene i opravdanje za nametnute uvjete.

Nadležno tijelo u svakom slučaju osigurava da postrojenje koje poštuje manje stroge granične vrijednosti okolišne učinkovitosti ne uzrokuje znatan učinak na okoliš i da se pritom ostvaruje visoka razina zaštite okoliša u cjelini.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje standardiziranu metodologiju za provedbu procjene iz prvog podstavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

5. [...]

Odstupajući od stavaka 3. i 3.a, nadležno tijelo može utvrditi manje stroge granične vrijednosti emisija ili granične vrijednosti okolišne učinkovitosti u slučaju krize zbog izvanrednih okolnosti koje su izvan kontrole operatera i država članica, a koja dovodi do ozbiljnog poremećaja ili nestašice u [...] pogledu:

- a. opskrbe energijom, ako postoji prevladavajući javni interes sigurnosti opskrbe energijom, ili**
- b. resursa, materijala i opreme koji su operateru potrebni za obavljanje njegovih aktivnosti od javnog interesa u skladu s primjenjivim graničnim vrijednostima emisija ili graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti, ili**
- c. bitnih resursa, materijala ili opreme koje operater proizvodi kako bi u interesu javnog zdravlja ili javne sigurnosti ili zbog drugih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa proveo kompenzaciju za takve nestašice ili poremećaje.**

Čim se ponovno uspostave uvjeti opskrbe ili ako postoji alternativa, država članica osigurava da odluka o utvrđivanju manje strogih graničnih vrijednosti emisija i graničnih vrijednosti okolišne učinkovitosti prestane proizvoditi učinke te da postrojenje poštuje uvjete dozvole utvrđene u skladu sa stavcima 3. i 3.a.

Nadležno tijelo osigurava da nije uzrokovano znatno onečišćenje i utvrđuje manje stroge granične vrijednosti samo kada su iscrpljene sve mjere koje manje onečišćuju.

Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale praćenje emisija.

Odstupanje se ne smije odobriti za razdoblje dulje od tri mjeseca. Ako razlozi koji opravdavaju odstupanja i dalje postoje, odstupanje se može produljiti[...] za najviše tri mjeseca.

[...] Nadležno tijelo objavljuje odstupanje i nametnute uvjete u skladu s člankom 24. stavkom 2.

Prema potrebi, Komisija na temelju smjernica može procijeniti i dodatno pojasniti kriterije koje treba uvažiti pri primjeni ovog stavka.

Države članice obavješćuju Komisiju o svakom odstupanju odobrenom na temelju ovog stavka, među ostalim o razlozima kojima se opravdavaju odstupanje i nametnuti uvjeti.”;

13. umeće se sljedeći članak 15.a:

„Članak 15.a

Procjena sukladnosti

1. Za potrebe procjene sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (h) **u normalnim radnim uvjetima**, korekcija mjerenja radi utvrđivanja potvrđenih prosječnih vrijednosti emisija ne smije prelaziti vrijednost parametra nesigurnosti mjerenja iz metode mjerenja.
2. Komisija do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] donosi provedbeni akt kojim se uspostavlja [...] metoda za procjenu sukladnosti **u normalnim radnim uvjetima** s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u dozvoli za emisije u zrak i vodu. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

Metoda iz prvog podstavka odnosi se barem na određivanje potvrđenih prosječnih vrijednosti emisija te se njome utvrđuje način na koji se pri procjenjivanju sukladnosti uzimaju u obzir nesigurnost mjerenja i učestalost prekoračenja graničnih vrijednosti emisija.

3. Ako je postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja obuhvaćeno i područjem primjene poglavlja III. ili IV. i ako se sukladnost s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u skladu s ovim poglavljem dokaže na temelju stavka 1. ovog članka, smatra se da je postrojenje ujedno u skladu s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima na temelju poglavlja III. ili IV. za dotične onečišćujuće tvari **u normalnim radnim uvjetima.**”;

14. u članku 16. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. [...]

Ako se procjenom iz članka 15. stavka 4. dokaže da će odstupanje imati izbrojiv ili mjerljiv učinak na okoliš, države članice osiguravaju praćenje koncentracije dotičnih onečišćujućih tvari u primateljskom okolišu.

[...] Prema potrebi, u svrhu praćenja iz ovog stavka primjenjuju se metode praćenja i mjerenja za svaku dotičnu onečišćujuću tvar utvrđene u drugom relevantnom zakonodavstvu Unije.”;

15. članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Standardi kvalitete okoliša

Ako standard kvalitete okoliša zahtijeva strože uvjete od onih koji se mogu postići primjenom najboljih raspoloživih tehnika, u dozvolu se uključuju dodatne mjere radi smanjenja određenog doprinosa postrojenja onečišćenju na relevantnom području.

Ako su stroži uvjeti uključeni u dozvolu u skladu s prvim stavkom, **nadležno tijelo procjenjuje utjecaj strožih uvjeta na koncentraciju dotičnih onečišćujućih tvari u primateljskom okolišu.**

Ako stroži uvjeti koji su u dozvolu uključeni u skladu s prvim stavkom imaju izbrojiv ili mjerljiv utjecaj na okoliš, nadležno tijelo može zahtijevati od operatera da prati koncentraciju dotičnih onečišćujućih tvari u primateljskom okolišu.

[...] **Rezultati takvog praćenja dostavljaju se nadležnom tijelu. Ako su metode praćenja i mjerenja za dotične onečišćujuće tvari utvrđene u drugom relevantnom zakonodavstvu Unije, za potrebe praćenja iz ovog stavka primjenjuju se te metode.”;**

16. u članku 21. stavku 5. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) ako je potrebna sukladnost sa standardom kvalitete okoliša iz članka 18., među ostalim u slučaju novog ili revidiranog standarda kvalitete ili ako je zbog stanja primateljskog okoliša potrebna revizija dozvole kako bi se postigla sukladnost s planovima i programima utvrđenima zakonodavstvom Unije.”;

17. članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ažuriranju dozvole ili uvjeta dozvole za postrojenje u skladu s člankom 21. stavkom 5. točkama (a), (b) i (c);”;

ii. dodaje se sljedeća točka (e):

„(e) ažuriranju dozvole u skladu s člankom 21. stavkom 3. ili člankom 21. stavkom 4.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2. Nakon donošenja odluke o izdavanju, preispitivanju ili ažuriranju dozvole, nadležno tijelo stavlja na uvid javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, a u vezi s točkama (a), (b) i (f), sljedeće podatke:

(a) sadržaj odluke, uključujući presliku dozvole i sva naknadna ažuriranja te, **prema potrebi, konsolidirane uvjete dozvole;**

(b) razloge na kojima se temelji odluka;

- (c) rezultate savjetovanja provedenih prije donošenja odluke, uključujući savjetovanja provedena u skladu s člankom 26., te objašnjenje kako su ta savjetovanja uzeta u obzir kod donošenja te odluke;
- (d) naslov referentnih dokumenata o NRT-u koji su relevantni za dotično postrojenje ili aktivnost;
- (e) kako su uvjeti dozvole iz članka 14., uključujući granične vrijednosti emisija, utvrđeni u odnosu na najbolje raspoložive tehnike i razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama;
- (f) ako je odobreno izuzeće u skladu s člankom 15.[...] posebne razloge za to izuzeće na temelju kriterija iz tog stavka i postavljenih uvjeta.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležno tijelo stavlja na uvid javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, i sljedeće:

- (a) relevantne informacije o mjerama koje je operater poduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti u skladu s člankom 22.;
- (b) rezultate praćenja emisija prema zahtjevima iz uvjeta dozvole, koje posjeduje nadležno tijelo;
- (c) rezultate praćenja iz članka 16. stavka 3. i članka 18.[...].”;

18. u članku 25. stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„1. Države članice osiguravaju da, u skladu s relevantnim nacionalnim pravnim sustavom, pripadnici zainteresirane javnosti imaju pristup postupku preispitivanja pred sudom ili drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost odluke, čina ili propusta podložno članku 24. ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) imaju dostatan interes;
- (b) mogu dokazati povredu prava, ako to upravno-postupovno pravo države članice zahtijeva kao preduvjet.

Položaj u postupku preispitivanja [...] **nije** uvjetovan ulogom koju je dotični pripadnik javnosti imao u fazi sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive.

Postupak preispitivanja pošten je, pravičan i pravodoban i nije preskup te se njime osiguravaju odgovarajući i djelotvorni mehanizmi pravne zaštite, među ostalim, prema potrebi, mjere zabrane.”;

19. u članku 26. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Ako je država članica svjesna da rad postrojenja može imati znatne negativne učinke na okoliš druge države članice ili ako to zatraži država članica koja će možda biti znatno pogođena, država članica na čijem je državnom području podnesen zahtjev za dozvolu na temelju članka 4. ili članka 20. stavka 2. prosljeđuje drugoj državi članici sve informacije koje se moraju podnijeti ili staviti na raspolaganje na temelju Priloga IV. istodobno kad ih stavlja na raspolaganje javnosti. Na temelju tih informacija provode se savjetovanja između tih dviju država članica, pri čemu se osigurava da se primjedbe države članice koja bi mogla biti znatno pogođena dostave prije nego što nadležno tijelo države članice na čijem je državnom području podnesen zahtjev za dozvolu donese odluku. Ako država članica koja bi mogla biti znatno pogođena ne dostavi primjedbe u roku za savjetovanje sa zainteresiranom javnosti, nadležno tijelo nastavlja postupak izdavanja dozvole.
2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. zahtjev za dozvolu bude dostupan za primjedbe i javnosti države članice koja bi mogla biti znatno pogođena i da ostane dostupan u istom vremenskom razdoblju koje je predviđeno u državi članici u kojoj je zahtjev podnesen.”;

20. nakon članka 26. umeće se sljedeći naslov:

„POGLAVLJE II.a

PROMICANJE INOVACIJA”;

21. članak 27. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 27.*

Tehnike u nastajanju

Države članice prema potrebi potiču razvoj i primjenu tehnika u nastajanju, posebno ako su takve tehnike utvrđene u zaključcima o NRT-u, referentnim dokumentima o NRT-u ili nalazima inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije iz članka 27.a.”;

22. umeću se sljedeći članci od 27.a do 27.d:

„*Članak 27.a*

Inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije

1. Komisija osniva inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije („centar” ili „INCITE”).
2. Centar prikuplja i analizira informacije o [...] tehnikama u nastajanju **kojima se, među ostalim, doprinosi svođenju onečišćenja na najmanju moguću mjeru, dekarbonizaciji, učinkovitosti resursa, kružnom gospodarstvu, kao i o tehnikama u okviru kojih se upotrebljavaju smanjene količine kemikalija ili sigurnije kemikalije**, pri čemu su te tehnike relevantne za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, te opisuje razinu njihova razvoja i okolišnu učinkovitost. Komisija uzima u obzir nalaze centra pri pripremi programa rada za razmjenu informacija iz članka 13. stavka 3. točke (b) te pri izradi, preispitivanju i ažuriranju referentnih dokumenata o NRT-u iz članka 13. stavka 1.

3. Centru pomažu:
- (a) predstavnici država članica;
 - (b) relevantne javne institucije;
 - (c) relevantni istraživački instituti;
 - (d) istraživačke i tehnološke organizacije;
 - (e) predstavnici dotičnih industrija;
 - (f) pružatelji tehnoloških usluga;
 - (g) nevladine organizacije koje promiču zaštitu okoliša;
 - (h) Komisija.
4. Centar stavlja svoje nalaze na uvid javnosti, podložno ograničenjima utvrđenima u članku 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2003/4/EZ.

Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju detaljne mjere potrebne za uspostavu i funkcioniranje centra. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

Članak 27.b

Ispitivanje tehnika u nastajanju

Ne dovodeći u pitanje članak 18., nadležno tijelo može odobriti privremena izuzeća od zahtjeva navedenih u članku 15. stavcima 2., 3. i **3.a** i od načela navedenih u članku 11. točkama (a) i (b) za ispitivanje tehnika u nastajanju na ukupno razdoblje od najviše 24 mjeseca.

Članak 27.c

Razine emisija povezane s tehnikama u nastajanju

Odstupajući od članka 21. stavka 3., nadležno tijelo može utvrditi granične vrijednosti emisija i **granične vrijednosti okolišne učinkovitosti** kojima se osigurava da u roku od šest godina od objave odluke o zaključcima o NRT-u u skladu s člankom 13. stavkom 5. u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja emisije u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine emisija **ili razine okolišne učinkovitosti** povezane s tehnikama u nastajanju kako je utvrđeno u odlukama o zaključcima o NRT-u.

Članak 27.d

Plan preobrazbe za čistu, kružnu i klimatski neutralnu industriju

1. Države članice zahtijevaju da do 30. lipnja 2030. operater u svoj sustav upravljanja okolišem iz članka 14.a uključi plan preobrazbe za svako postrojenje koje obavlja bilo koju aktivnost navedenu u točkama 1., 2., 3., 4., 6.1.a ili 6.1.b Priloga I. Plan preobrazbe sadržava informacije o tome kako će se postrojenje preobraziti u razdoblju 2030. – 2050. kako bi se doprinijelo nastanku održivog, čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050., i to u formatu iz stavka 4.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se do 31. prosinca 2031. pregledom [...] **iz članka 14.a stavka 3.a** procijeni sukladnost planova preobrazbe iz stavka 1. prvog podstavka sa zahtjevima navedenima u provedbenom aktu iz stavka 4.

2. Države članice zahtijevaju da, u okviru preispitivanja uvjeta dozvole na temelju članka 21. stavka 3. nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u nakon 1. siječnja 2030., operater u svoj sustav upravljanja okolišem iz članka 14.a uključi plan preobrazbe za svako postrojenje koje obavlja bilo koju aktivnost navedenu u Prilogu I. koja nije navedena u stavku 1. Plan preobrazbe sadržava informacije o tome kako će se postrojenje preobraziti u razdoblju 2030. – 2050. kako bi se doprinijelo nastanku održivog, čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050., i to u formatu iz stavka 4.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pregledom [...] iz **članka 14.a stavka 3.a** procijeni sukladnost planova preobrazbe iz stavka 2. prvog podstavka sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom aktu iz stavka 4.

3. Operater stavlja svoj plan preobrazbe te rezultate procjene iz stavaka 1. i 2. na uvid javnosti u okviru objave svojeg sustava upravljanja okolišem.
4. Komisija do [...] **31. prosinca 2025.** donosi provedbeni akt kojim se utvrđuje format planova preobrazbe. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.”;

Članak 34.a

22.a umeće se sljedeći članak 34.a:

- „1. **Države članice mogu do 31. prosinca 2029. izuzeti uređaje za loženje koji su [datum stupanja na snagu] dio malog izoliranog sustava od sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija iz članka 30. stavka 2. i članka 15. stavka 3. za sumporni dioksid, dušikove okside i krute čestice ili, prema potrebi, od stopa odsumporavanja iz članka 31. Granične vrijednosti emisija za sumporov dioksid, dušikove okside i krute čestice iz dozvole za takve uređaje za loženje, osobito na temelju zahtjeva iz direktiva 2001/80/EZ i 2008/1/EZ, barem se zadržavaju.**

Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale praćenje emisija i da nije uzrokovano znatno onečišćenje. Države članice mogu izuzeti postrojenja od graničnih vrijednosti emisija samo kada su iscrpljene sve mjere koje manje onečišćuju. Izuzeće ne traje dulje nego što je to potrebno.

2. **Od 1. siječnja 2030. dotični uređaji za loženje u sukladnosti su s graničnim vrijednostima emisija za sumporov dioksid, dušikove okside i krute čestice iz dijela 2. Priloga V. te s graničnim vrijednostima emisija iz članka 15. stavka 3. za sumporov dioksid, dušikove okside i krute čestice.**

- 3. Države članice koje su predvidjele izuzeća u skladu sa stavkom 1. provode plan za osiguravanje sukladnosti kojim su obuhvaćeni uređaji za loženje na koje se primjenjuje izuzeće u skladu sa stavkom 1. Plan za osiguravanje sukladnosti sadrži mjere koje država članica poduzima kako bi do 31. prosinca 2029. osigurala sukladnost s graničnim vrijednostima emisija za sumporov dioksid, dušikove okside i krute čestice iz dijela 2. Priloga V. te s graničnim vrijednostima emisija iz članka 15. stavka 3. za sumporov dioksid, dušikove okside i krute čestice. Plan uključuje i mjere za svodenje opsega i trajanja emisija onečišćujućih tvari tijekom razdoblja obuhvaćenog planom na najmanju mjeru te informacije o mjerama upravljanja potražnjom i mogućnostima za prijelaz na čišća goriva, kao što su uvođenje obnovljivih izvora energije i povezanost s kopnenim mrežama.**
- 4. Države članice najkasnije [datum stupanja na snagu + šest mjeseci] Komisiji dostavljaju svoj plan za osiguravanje sukladnosti. Komisija evaluira planove i, ako Komisija u roku od 12 mjeseci od primitka plana ne uloži prigovor, dotična država članica smatra da je njezin plan prihvaćen. Ako Komisija uloži prigovor zbog toga što se planom ne jamči sukladnost dotičnih uređaja do 31. prosinca 2029. ili se opseg i trajanje emisija onečišćujućih tvari tijekom razdoblja obuhvaćenog planom ne svode na najmanju mjeru, država članica dostavlja revidirani plan u roku od šest mjeseci od obavijesti Komisije o prigovorima državi članici. U pogledu evaluacije nove verzije plana koju država članica dostavlja Komisiji, vremensko je razdoblje iz drugog podstavka šest mjeseci.**

- 5. Države članice izvješćuju Komisiju o napretku mjera opisanih u planu najkasnije [datum stupanja na snagu + 18 mjeseci] i na kraju svake sljedeće kalendarske godine.**

Države članice obavješćuju Komisiju o svim naknadnim promjenama plana. U pogledu evaluacije nove verzije plana koju država članica dostavlja Komisiji, vremensko je razdoblje iz drugog podstavka točke 5. šest mjeseci.

- 6. Država članica objavljuje odstupanje i nametnute uvjete u skladu s člankom 24. stavkom 2.”;**

23. u članku 42. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovo se poglavlje ne primjenjuje na postrojenja za uplinjavanje ili pirolizu ako se plinovi ili tekućine koji nastaju takvom termičkom obradom otpada obrađuju prije spaljivanja tako da:

- (a) spaljivanje ne uzrokuje emisije veće od emisija koje nastaju izgaranjem najmanje onečišćujućih goriva dostupnih na tržištu koja bi mogla izgarati u postrojenju;
- (b) za emisije koje nisu dušikovi oksidi, sumporovi oksidi i prašina, spaljivanje ne uzrokuje emisije veće od emisija koje nastaju spaljivanjem ili suspaljivanjem otpada.”;

24. nakon članka 70. umeće se sljedeći naslov:

„POGLAVLJE VI.a

POSEBNE ODREDBE ZA UZGOJ PERADI, SVINJA I GOVEDA”;

25. nakon naslova „POGLAVLJE VI.a” umeću se sljedeći članci od 70.a do 70.i:

„Članak 70.a

Područje primjene

Ovo poglavlje primjenjuje se na aktivnosti navedene u Prilogu I.a kojima se dostižu pragovi kapaciteta utvrđeni u tom prilogu.

Članak 70.b

Pravilo agregacije

1. Ako se dva ili više postrojenja nalaze blizu jedno drugome i ako je njihov operater isti ili ako su postrojenja pod kontrolom operatera koji su u gospodarskom ili pravnom odnosu, **države članice donose mjere kojima se nadležnom tijelu omogućuje da dotična postrojenja [...] smatra jedinstvenom jedinicom za potrebe izračuna praga kapaciteta iz članka 70.a.**
2. **Do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 48 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] Komisija, nakon savjetovanja s državama članicama, objavljuje smjernice o kriterijima prema kojima se različita postrojenja smatraju jedinstvenom jedinicom na temelju stavka 1.**

Članak 70.c

Dozvole i registracije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nijedno postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja ne radi bez dozvole **ili bez registracije** te da je njegov rad usklađen s operativnim pravilima **i jedinstvenim uvjetima za njihovu provedbu utvrđenima u provedbenom aktu** iz članka 70.i.

Države članice mogu uključiti zahtjeve za određene kategorije postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja u opća obvezujuća pravila iz članka 6.

Države članice određuju postupak za **registraciju ili** izdavanje dozvole za postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja. Ti postupci uključuju barem informacije navedene u stavku 2.

2. **Registracije ili** zahtjevi za izdavanje dozvola sadržavaju najmanje opis sljedećih elemenata:
 - (a) postrojenja i njegovih aktivnosti;
 - (b) vrste životinje;
 - (c) kapaciteta postrojenja;
 - (d) izvora emisija iz postrojenja;
 - (e) vrste i količina predvidivih emisija iz postrojenja u svaki medij.
3. Zahtjevi sadržavaju i netehnički sažetak informacija iz stavka 2.

4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da operater bez odgode obavijesti nadležno tijelo o svakoj planiranoj znatnoj izmjeni postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja koja može imati posljedice za okoliš. Prema potrebi, nadležno tijelo ponovno razmatra i ažurira dozvolu **ili od operatera traži podnošenje zahtjeva za dozvolu ili provedbu nove registracije.**

Članak 70.d

Obveze operatera

1. Države članice osiguravaju da operater provodi praćenje emisija i povezanih razina okolišne učinkovitosti u skladu s operativnim pravilima **i jedinstvenim uvjetima za njihovu provedbu utvrđenima u provedbenom aktu** iz članka 70.i.

Podaci o praćenju dobivaju se metodama mjerenja ili, ako to nije izvedivo, metodama izračuna kao što je upotreba faktora emisije; obje metode opisane su u operativnim pravilima.

Operater vodi evidenciju svih rezultata praćenja te ih obrađuje u razdoblju od najmanje [...]pet godina, i to na način koji omogućuje provjeru sukladnosti s graničnim vrijednostima emisija i graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti utvrđenima u operativnim pravilima [...].

2. U slučaju nesukladnosti s graničnim vrijednostima emisija i graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti utvrđenima u operativnim pravilima **i jedinstvenim uvjetima za njihovu provedbu utvrđenima u provedbenom aktu** iz članka 70.i države članice zahtijevaju da operater poduzme potrebne mjere kako bi osigurao da se sukladnost ponovno postigne u najkraćem mogućem roku.

3. Operater osigurava da se svako rasipanje po tlu otpada, nusproizvoda životinjskog podrijetla ili drugih ostataka nastalih u postrojenju provodi u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama, kako je navedeno u operativnim pravilima [...] i drugom relevantnom zakonodavstvu Unije, te da ne uzrokuje znatno onečišćenje okoliša.

Članak 70.e

Praćenje

1. Države članice osiguravaju da se odgovarajuće praćenje provodi u skladu s operativnim pravilima **i jedinstvenim uvjetima za njihovu provedbu utvrđenima u provedbenom aktu** iz članka 70.i.
2. Svi rezultati praćenja evidentiraju se, obrađuju i prikazuju tako da nadležno tijelo može potvrditi sukladnost s uvjetima rada, graničnim vrijednostima emisija i graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti koji su sadržani u općim obvezujućim pravilima iz članka 6. ili u dozvoli.
3. Operater bez odgode nadležnom tijelu na zahtjev stavlja na raspolaganje podatke i informacije navedene u stavku 2. ovog članka. Nadležno tijelo može podnijeti takav zahtjev kako bi provjerilo sukladnost s operativnim pravilima [...]. Nadležno tijelo podnosi takav zahtjev ako pripadnik javnosti zatraži pristup podacima ili informacijama navedenima u stavku 2. ovog članka.

Članak 70.f

Nesukladnost

1. Države članice osiguravaju da vrijednosti razina emisija i razina okolišne učinkovitosti koje se prate u skladu s operativnim pravilima **i jedinstvenim uvjetima za njihovu provedbu utvrđenima u provedbenom aktu** iz članka 70.i ne prelaze granične vrijednosti emisija i granične vrijednosti okolišne učinkovitosti koje su u tim pravilima utvrđene.
2. Države članice uspostavljaju djelotvoran sustav praćenja sukladnosti, koji se temelji na okolišnim inspekcijama ili drugim mjerama, radi provjere sukladnosti sa zahtjevima navedenima u ovom poglavlju.
3. U slučaju nesukladnosti sa zahtjevima navedenima u ovom poglavlju države članice osiguravaju da nadležno tijelo od operatera zatraži da bez odgode poduzme sve mjere, uz mjere koje je poduzeo u skladu s člankom 70.d, koje su potrebne kako bi se osiguralo ponovno postizanje sukladnosti.

Ako nesukladnost uzrokuje znatno pogoršanje lokalnih uvjeta zraka, vode ili tla ili ako predstavlja ili može predstavljati znatnu opasnost za zdravlje ljudi, nadležno tijelo suspendira rad postrojenja dok se ponovno ne postigne sukladnost.

Članak 70.g

Informiranje i sudjelovanje javnosti

1. Države članice osiguravaju da zainteresirana javnost pravodobno dobije konkretne prilike za sudjelovanje u sljedećim postupcima:
 - (a) sastavljanju općih obvezujućih pravila iz članka 6. o dozvolama za postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja;

- (b) izdavanju dozvole za novo postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja;
 - (c) izdavanju ažurirane dozvole u skladu s člankom 70.c stavkom 4. za svaku bitnu izmjenu postojećeg postrojenja obuhvaćenog područjem primjene ovog poglavlja.
 - (d) **u postupku registracije, u slučaju da nisu donesena opća obvezujuća pravila, a država članica dopušta isključivo registraciju postrojenja.**
2. Nadležno tijelo stavlja na raspolaganje javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, sljedeće dokumente i informacije:
- (a) dozvolu **ili registraciju**;
 - (b) rezultate savjetovanja provedenih u skladu sa stavkom 1.;
 - (c) opća obvezujuća pravila iz članka 6. koja se primjenjuju na postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja;
 - (d) izvješća o inspekcijama postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja.

Članak 70.h

Pristup pravosuđu

1. Države članice osiguravaju da, u skladu s relevantnim nacionalnim pravnim sustavom, pripadnici zainteresirane javnosti imaju pristup postupku preispitivanja pred sudom ili drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost odluke, čina ili propusta podložno ovom poglavlju ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
- (a) imaju dostatan interes;

- (b) mogu dokazati povredu prava, ako to upravno-postupovno pravo države članice zahtijeva kao preduvjet.

Položaj u postupku preispitivanja [...] **nije** uvjetovan ulogom koju je dotični pripadnik javnosti imao u fazi sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive.

Postupak preispitivanja pošten je, pravičan i pravodoban i nije preskup te se njime osiguravaju odgovarajući i djelotvorni mehanizmi pravne zaštite, među ostalim, prema potrebi, mjere zabrane.

2. Države članice utvrđuju u kojoj se fazi odluke, čini ili propusti mogu osporavati.

Članak 70.i

Jedinstveni uvjeti za operativna pravila

1. [...]

- 1.a Komisija organizira razmjenu informacija između država članica, dotičnog sektora, nevladinih organizacija koje promiču zaštitu okoliša i Komisije prije utvrđivanja jedinstvenih uvjeta za operativna pravila u skladu sa stavkom 2.**

Razmjena informacija posebno se odnosi na sljedeće:

- (a) razine okolišne učinkovitosti postrojenja i tehnika u smislu emisija, potrošnje i prirode sirovina, potrošnje vode, upotrebe energije i stvaranja otpada;**

- (b) **tehnike koje se upotrebljavaju, praćenje koje je povezano s njima, učinke prijenosa onečišćenja s medija na medij, ekonomsku i tehničku održivost i njihov razvoj;**
- (c) **najbolje raspoložive tehnike koje su utvrđene nakon razmatranja pitanja iz točaka (a) i (b).**

2. Komisija do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] /donosi [...] **provedbeni akt [...] radi utvrđivanja jedinstvenih uvjeta za operativna pravila za svaku od aktivnosti iz Priloga I.a.**

Takvi jedinstveni uvjeti za operativna pravila odgovaraju upotrebi najboljih raspoloživih tehnika za aktivnosti navedene u Prilogu I.a te se njima uvažavaju priroda, vrsta, veličina i gustoća tih postrojenja, veličina stada pojedinačnih vrsta životinja na mješovitim farmama i posebnosti sustava uzgoja goveda koji se temelje na pašnjacima i u kojima se životinje samo sezonski uzgajaju u zatvorenim postrojenjima.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

3. [...]

25.a članak 72. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

„Države članice osiguravaju da su Komisiji dostupne sve informacije o provedbi ove Direktive, o reprezentativnim podacima o emisijama i ostalim oblicima onečišćenja, o graničnim vrijednostima emisija, o **graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti**, o primjeni najboljih raspoloživih tehnika u skladu s člancima 14. i 15., osobito o odobravanju izuzeća u skladu s člankom 15.[...] te o napretku ostvarenom u vezi s razvojem i primjenom tehnika u nastajanju i **preobrazbom industrije** u skladu s člankom 27. i člancima od **27.b do 27.d**. Države članice osiguravaju dostupnost informacija u elektroničkom obliku.”;

26. u članku 73. stavku 1. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Do 30. lipnja 2028. i svakih pet godina nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće u kojem preispituje provedbu ove Direktive. U izvješću se uzimaju u obzir dinamika inovacija i preispitivanje iz članka 8. Direktive 2003/87/EZ.

To izvješće sadržava procjenu potrebe za djelovanjem Unije putem donošenja ili ažuriranja minimalnih zahtjeva na razini Unije za granične vrijednosti emisija i za pravila o praćenju i sukladnosti za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene zaključaka o NRT-u koji su doneseni u prethodnom petogodišnjem razdoblju, na temelju sljedećih kriterija:

- (a) učinka dotičnih aktivnosti na okoliš u cjelini i na zdravlje ljudi;
- (b) stanja provedbe najboljih raspoloživih tehnika za dotične aktivnosti.”;

27. članak 74. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 74.

Izmjene priloga

1. Kako bi omogućila prilagođivanje odredaba ove Direktive znanstvenom i tehničkom napretku na temelju najboljih raspoloživih tehnika, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 76. s obzirom na prilagodbu dijelova 3. i 4. Priloga V., dijelova 2., 6., 7. i 8. Priloga VI. i dijelova 5., 6., 7. i 8. Priloga VII. takvom znanstvenom i tehničkom napretku.
2. [...]

[...][...][...][...]

3. Komisija provodi odgovarajuće savjetovanje s dionicima prije donošenja delegiranog akta u skladu s ovim člankom.

Komisija objavljuje relevantne studije i analize korištene u sastavljanju delegiranog akta donesenog u skladu s ovim člankom najkasnije do datuma donošenja delegiranog akta.”;

28. članak 75. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 75.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”;

29. članak 76. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 76.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 48. stavka 5., [...] i članka 74. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 48. stavka 5. [...] i članka 74. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju [...] članka 48. stavka 5. ili članka 74. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;
30. članci 77. i 78. brišu se;

31. članak 79. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 79.

Sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na **kršenja** [...] nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu **provedbu**[...]. Predviđene sankcije učinkovite su, proporcionalne i odvraćajuće. [...]
2. [...]

3. Države članice osiguravaju da se sankcijama **utvrđenima na temelju ovog članka**, prema potrebi, na odgovarajući način uzima u obzir sljedeće:
- (a) priroda, ozbiljnost i razmjer [...] **kršenja**;
 - [...];
 - (c) stanovništvo ili okoliš pogođeni [...] **kršenjem**, imajući na umu utjecaj povrede na cilj postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša;
 - (d) **je li kršenje jednokratno ili se ponavlja**;
 - [...]
4. **Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama iz stavka 1. te o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.”;**
32. umeće se sljedeći članak 79.a:

„Članak 79.a

Naknada štete

1. Države članice osiguravaju da, ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih na temelju ove Direktive, pogođeni pojedinci imaju pravo zatražiti i dobiti naknadu te štete od relevantnih fizičkih ili pravnih osoba [...].

2. [...]
3. Države članice osiguravaju da se nacionalna pravila i postupci koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete oblikuju i primjenjuju tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete prouzročene povredom na temelju stavka 1.
4. [...]
5. Države članice [...] **mogu utvrditi** rokove zastare za pokretanje postupaka za naknadu štete iz stavka 1. [...]. Ta razdoblja ne počinju teći prije nego što je povreda prestala i prije nego što je osoba koja traži naknadu štete znala ili se razumno moglo očekivati da će znati da je pretrpjela štetu zbog povrede na temelju stavka 1.”;
33. Prilog I. mijenja se kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Direktivi;
34. umeće se Prilog I.a kako je naveden u Prilogu II. ovoj Direktivi;
35. Prilog II. zamjenjuje se tekстом iz Priloga III. ovoj Direktivi.

Članak 2.

Izmjene Direktive 1999/31/EZ

U članku 1. Direktive 1999/31/EZ stavak 2. briše se.

Članak 2.a

Prijelazne odredbe

1. **Kad je riječ o postrojenjima koja obavljaju aktivnosti iz Priloga I., države članice primjenjuju članak 14. stavak 1. točku (aa), članak 14. stavak 1. točku (h), članak 15. stavak 3.a i članak 15. stavak 4.a u roku od četiri godine od objave odluka o zaključcima o NRT-u koje su objavljene nakon [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja u skladu s člankom 13. stavkom 5.**

Postrojenja kojima je prvi put izdana dozvola nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u objavljenih nakon [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja u skladu s člankom 13. stavkom 5. primjenjuju te odredbe od datuma objave zaključaka o NRT-u.

- 2. Kad je riječ o postrojenjima koja obavljaju aktivnosti iz Priloga I. koje su obuhvaćene područjem primjene Direktive prije [Ured za publikacije: unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive]) i**
 - (i) koja su u pogonu i imaju dozvolu prije [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ili**
 - (ii) čiji su operateri podnijeli potpuni zahtjev za dozvolu prije tog datuma, pod uvjetom da su ta postrojenja stavljena u pogon najkasnije [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 12 + 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive]:**

članak 14. stavak 1. točka (a), članak 14. stavak 1. točka (b), članak 14. stavak 1. točka (ba), članak 14. stavak 1. točka (bb), članak 14. stavak 1. točka (d), članak 15. stavak 1., članak 15. stavak 3., članak 15. stavak 4., članak 15.a i članak 16. stavak 3. primjenjuju se kada se dozvola izdaje ili ažurira na temelju članka 20. stavka 2. ili članka 21. stavka 5. ili u roku od četiri godine od objave odluka o zaključcima o NRT-u koje su objavljene nakon [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] u skladu s člankom 13. stavkom 5. u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja, ili do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 16 godina nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive], ovisno o tome što nastupi prije.

Do relevantnog datuma početka primjene iz prvog podstavka postrojenja navedena u tom podstavku, koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU, u verziji koja je na snazi na... [dan prije stupanja na snagu ove Direktive, usklađena su s tom direktivom u toj verziji.

3. Kad je riječ o postrojenjima koja obavljaju aktivnosti iz Priloga I. točke 2.3. podtočke (aa), točke 2.3. podtočke (ab) i točke 6.2. (samo u pogledu završne obrade tekstilnih vlakana ili tekstila) koja su u pogonu prije [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] države članice, uz iznimku članka 14. stavka 1.aa, članka 14. stavka 1. točke (h), članka 15. stavka 3.a i članka 15. stavka 4.a, primjenjuju zakone i druge propise donesene u skladu s ovom Direktivom u roku od četiri godine od [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive].
4. Kad je riječ o postrojenjima koja obavljaju aktivnosti iz Priloga I. točke 1.4., točke 2.3. podtočke (b), točke 2.3. podtočke (ba), točke 2.7. i točke 3.6., koja nisu obuhvaćena područjem primjene Direktive prije [Ured za publikacije: unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive], države članice, uz iznimku članka 14. stavka 1.aa, članka 14. stavka 1. točke (h), članka 15. stavka 3.a i članka 15. stavka 4.a, primjenjuju zakone i druge propise donesene u skladu s ovom Direktivom u roku od četiri godine od objave odluka o zaključcima o NRT-u u skladu s člankom 13. stavkom 5. koje se odnose na glavnu aktivnost postrojenja ili do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 10 godina nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive], ovisno o tome što nastupi prije.

Do relevantnog datuma početka primjene iz prvog podstavka postrojenja navedena u tom podstavku, koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU, u verziji koja je na snazi na... [dan prije stupanja na snagu ove Direktive, usklađena su s tom direktivom u toj verziji.

Postrojenja kojima je prvi put izdana dozvola nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u objavljenih nakon [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] u vezi s glavnom aktivnosti postrojenja u skladu s člankom 13. stavkom 5. primjenjuju te odredbe od datuma objave zaključaka o NRT-u.

5. Kad je riječ o postrojenjima koja obavljaju aktivnosti iz Priloga I., države članice primjenjuju zakone i druge propise donesene u skladu s ovom Direktivom

- u roku od četiri godine od stupanja na snagu provedbenog akta iz članka 70.i stavka 2. ako postrojenje ima kapacitet od 600 UG-a ili više,**
- u roku od pet godina od stupanja na snagu provedbenog akta iz članka 70.i stavka 2. ako postrojenje ima kapacitet od 400 UG-a ili više,**
- u roku od šest godina od stupanja na snagu provedbenog akta iz članka 70.i stavka 2. ako postrojenje ima kapacitet od 280 UG-a ili više peradi ili 350 UG-a ili više goveda, svinja ili bilo koje kombinacije goveda, svinja, peradi.**

Do relevantnog datuma početka primjene iz prvog podstavka postrojenja navedena u tom podstavku, koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU, u verziji koja je na snazi na... [dan prije stupanja na snagu ove Direktive, usklađena su s tom direktivom u toj verziji.

6. **Odstupanja koja je odobrilo nadležno tijelo u skladu s člankom 15. stavkom 4. prije [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ostaju valjana sve dok nadležno tijelo ponovno ne procijeni je li odstupanje opravdano u skladu s člankom 15. stavkom 4. Ponovna procjena provodi se četiri godine od [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ili kao dio preispitivanja uvjeta dozvole u skladu s člankom 21., ovisno o tome što nastupi prije.**
7. **Odstupanja za ispitivanje i primjenu tehnika u nastajanju koja je odobrilo nadležno tijelo u skladu s člankom 15. stavkom 5. prije [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ostaju na snazi do kraja razdoblja navedenog u odluci. Nakon navedenog razdoblja tehnika se zaustavlja ili se aktivnošću postižu barem razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama.**

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi [...]
24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament

Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

Prilog I. Direktivi 2010/75/EU mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1.4. zamjenjuje se sljedećim:

„1.4. Uplinjavanje, ukapljivanje ili piroliza:

(a) ugljena;

(b) drugih goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage 20 MW ili više.”;

(b) točka 2.3. zamjenjuje se sljedećim:

„2.3. Prerada nebojenih metala:

(a) tople valjaonice kapaciteta većeg od 20 tona sirovog čelika na sat;

(aa) hladne valjaonice kapaciteta većeg od 10 tona sirovog čelika na sat;

(ab) rad uređaja za izvlačenje žice kapaciteta većeg od [...] **10** tona sirovog čelika na sat;

(b) kovačnice s čekićima čija energija prelazi [...] **50** kJ po čekiću;

(ba) kovačnice s prešama za kovanje snage veće od [...] **20** meganjutna (MN) po prešanju;

(c) nanošenje zaštitnih prevlaka od staljenih metala, ulaznog kapaciteta većeg od 2 tone sirovog čelika na sat.”;

(c) umeće se sljedeća točka 2.7.:

„2.7. Proizvodnja [...] baterija, **koja se ne odnosi isključivo na njihovo sastavljanje**[...], čiji proizvodni kapacitet iznosi najmanje [...]GWh **12 000 tona baterijskih ćelija (katode, anode, elektrolit, separator, kapsula)** godišnje.”;

(d) točka 3.5. zamjenjuje se sljedećim:

„3.5. Izrada keramičkih proizvoda pečenjem, posebno crjepova, opeke, vatrostalne opeke, pločica, kamenštine ili porculana:

(a) proizvodnog kapaciteta većeg od 75 tona na dan; **i/ili**

(b) kapaciteta peći većeg od 4 m³ i gustoće stvrdnjavanja veće od 300 kg/m³ po peći.”;

(e) umeće se sljedeća točka 3.6.:

„3.6. Vađenje i obrada [...] **na lokaciji** (postupci kao što su pretvaranje u prah, kontrola veličine, oplemenjivanje i poboljšanje) sljedećih [...] minerala **i ruda u industrijskim razmjerima**:

(a) [...] barita, bentonita, diatomita, glinenca, fluorita, grafita, [...], kaolina, magnezita, perlita, potaše, soli, sumpora i talka **kapaciteta preko 500 tona na dan**;

(b) [...] boksita, kroma, kobalta, bakra, zlata, željeza, olova, litija, mangana, nikla, paladija, platine, kositra, volframa i cinka.”;

(f) točka 4.2. (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) plinovi kao što su amonijak, klor ili klorovodik, fluor i fluorovodik, ugljikovi oksidi, sumporni spojevi, dušikovi oksidi, vodik, **osim ako je proizveden elektrolizom vode**, sumporni dioksid, karbonil klorid;”;

(g) točka 5.3. zamjenjuje se sljedećim:

„5.3. (a) Odlaganje neopasnog otpada kapaciteta većeg od 50 tona na dan, uključujući jednu ili više sljedećih aktivnosti i isključujući aktivnosti obuhvaćene Direktivom Vijeća 91/271/EEZ *:

- i. biološka obrada (kao što je anaerobna razgradnja);
- ii. fizikalno-kemijska obrada;
- iii. prethodna obrada otpada za spaljivanje ili suspaljivanje;
- iv. obrada šljake i pepela;
- v. obrada u drobilicama metalnog otpada, uključujući otpadnu električnu i elektronsku opremu te otpadna vozila i njihove dijelove.

(b) Oporaba, ili kombinacija uporabe i odlaganja, neopasnog otpada kapaciteta većeg od 75 tona po danu, uključujući jednu ili više sljedećih aktivnosti i isključujući aktivnosti obuhvaćene Direktivom Vijeća 91/271/EEZ:

- i. biološka obrada (kao što je anaerobna razgradnja);
- ii. prethodna obrada otpada za spaljivanje ili suspaljivanje;
- iii. obrada šljake i pepela;
- iv. obrada u drobilicama metalnog otpada, uključujući otpadnu električnu i elektronsku opremu te otpadna vozila i njihove dijelove.

Ako je anaerobna razgradnja jedina aktivnost obrade otpada, prag kapaciteta za ovaj postupak iznosi 100 tona dnevno.

* Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).”;

(h) točka 6.2. zamjenjuje se sljedećim:

„6.2. Prethodna obrada (postupci kao što su pranje, bijeljenje, merceriziranje), bojenje ili završna obrada tekstilnih vlakana ili tekstila, pri čemu je kapacitet obrade veći od 10 tona dnevno”;

i. točka 6.5. zamjenjuje se sljedećim:

„6.5. Odlaganje ili recikliranje životinjskih trupala ili nusproizvoda životinjskog podrijetla, kapaciteta obrade većeg od 10 tona dnevno.”;

(j) točka 6.6. **zamjenjuje se sljedećim:**

„6.6. Elektroliza vode za proizvodnju vodika ako proizvodni kapacitet premašuje 50 tona dnevno.”.

PRILOG II.

„PRILOG I.a

Aktivnosti iz članka 70.a

1. Uzgoj goveda ili svinja [...] u postrojenjima od 350 [...] uvjetnih grla (UG) ili više, što ne uključuje uzgoj goveda ili svinja u postrojenjima koja rade u okviru sustavâ ekstenzivne proizvodnje, u kojima je gustoća populacije manja od dva UG-a po hektaru koji se upotrebljavaju samo za ispašu ili za uzgoj krmiva ili krmnog bilja koji se upotrebljavaju za hranjenje životinja u postrojenju.
2. Uzgoj peradi u postrojenjima od 280 [...] uvjetnih grla (UG) ili više.
3. Uzgoj, uz iznimku aktivnosti uzgoja koje su obuhvaćene točkom 2, bilo koje kombinacije sljedećih životinja: goveda, svinja i peradi u postrojenjima od 350 [...] UG-a ili više, što ne uključuje uzgoj goveda ili svinja u postrojenjima koja rade u okviru sustavâ ekstenzivne proizvodnje, u kojima je gustoća populacije manja od dva UG-a po hektaru koji se upotrebljavaju samo za ispašu ili za uzgoj krmiva ili krmnog bilja koji se upotrebljavaju za hranjenje životinja u postrojenju.

Približni ekvivalent UG-a temelji se na sljedećim stopama konverzije: [...]

Vrsta životinje	Obilježje životinje	Koeficijent
Goveda	Mlađa od 1 godine	0,400
	1 do 2 godine starosti	0,700
	Mužjaci goveda, starosti 2 i više godina	1,000
	Junice, starosti 2 i više godina	0,800
	Muzne krave	1,000
	Nemuzne krave	0,800

Svinje	Odojci, ispod 20 kg žive vage	0,027
	Rasplodne krmače od 50 kg žive vage i više	0,500
	Ostale svinje	0,300
Perad	Tovljeni pilići (brojleri)	0,007
	Kokoši nesilice	0,014
	Ostala perad	
	Pure	0,030
	Patke	0,010
	Guske	0,020
	Nojevi	0,350
	Ostala perad, d.n.	0,001

[...]"

PRILOG III.

„PRILOG II.

Načela kojih se treba pridržavati pri odobravanju izuzeća iz članka 15. stavka 4.

Izuzeća predviđena u skladu s člankom 15. stavkom 4. usklađena su sa sljedećim načelima:

1. Troškovi

- 1.1. Troškovi iz članka 15. stavka 4. su troškovi sukladnosti s razinama emisija [...] povezanima s najboljim raspoloživim tehnikama te uključuju i kapitalne i operativne troškove. Ne uključuju šire socijalne ili ekonomske troškove.
- 1.2. Evaluacija troškova kvantitativna je i potkrijepljena kvalitativnom procjenom.
- 1.3. Troškovi koji se uzimaju u obzir pri evaluaciji:
 - (a) čine troškove neto vrijednosti, nakon odbitka svih financijskih koristi od primjene najboljih raspoloživih tehnika;
 - (b) uključuju trošak pristupa financijskom kapitalu koji je potreban za financiranje najboljih raspoloživih tehnika;
 - (c) izračunavaju se primjenom diskontne stope kako bi se uzele u obzir razlike u novčanoj vrijednosti tijekom vremena.
- 1.4. U zahtjevu za izuzeće jasno se navode izvor troškova i metode njihova izračuna, uključujući diskontnu stopu iz točke 1.3. podtočke (c) i procjenu nesigurnosti povezanih s evaluacijom troškova.
- 1.5. Troškove koje evaluira operater procjenjuje nadležno tijelo na temelju informacija iz drugih izvora, kao što su pružatelji tehnoloških usluga, stručne prosudbe ili podaci iz drugih postrojenja u kojima su nedavno uvedene najbolje raspoložive tehnike.

2. Koristi za okoliš

- 2.1. Koristi za okoliš iz članka 15. stavka 4. su koristi za okoliš koje proizlaze iz sukladnosti s razinama emisija [...] povezanim s najboljim raspoloživim tehnikama.
- 2.2. Evaluacija koristi za okoliš kvantitativna je (prikazana u novčanim iznosima) i potkrijepljena kvalitativnom procjenom. Ako su dostupni, upotrebljavaju se utvrđeni troškovi štete od onečišćujućih tvari.
- 2.3. Pri evaluaciji koristi za okoliš uzima se u obzir diskontna stopa koja se primjenjuje na sve monetizirane koristi i koja se odnosi na razlike u vrijednostima za društvo tijekom vremena.
- 2.4. U zahtjevu za izuzeće jasno se navode izvor informacija o koristima za okoliš i metode izračuna tih koristi, uključujući diskontnu stopu iz točke 1.3. podtočke (c) i procjenu nesigurnosti povezanih s evaluacijom koristi za okoliš.
- 2.5. Koristi za okoliš koje evaluira operater procjenjuje nadležno tijelo na temelju stručne prosudbe ili podataka iz drugih postrojenja u kojima su nedavno uvedene najbolje raspoložive tehnike.

3. Nerazmjernost troškova u usporedbi s koristima za okoliš

- 3.1. Kako bi se utvrdilo postoji li nerazmjernost, troškovi postizanja sukladnosti s razinama emisija [...] povezanim s najboljim raspoloživim tehnikama uspoređuju se s koristima takve sukladnosti.
- 3.2. Mehanizam za usporedbu uključuje sljedeće elemente:
 - (a) metodu za otklanjanje nesigurnosti u evaluaciji troškova i koristi za okoliš;
 - (b) granični iznos za koji bi troškovi trebali premašivati koristi za okoliš.”

PRILOG IV.

„PRILOG III.

Kriteriji za određivanje najboljih raspoloživih tehnika

1. upotreba tehnologije koja proizvodi malu količinu otpada;
 2. upotreba manje opasnih tvari;
 3. promicanje uporabe i recikliranja tvari koje nastaju i koje se upotrebljavaju u postupku, i, ako je primjereno, otpada;
 4. usporedivi postupci, uređaji ili metode rada koje su uspješno iskušane u industrijskim razmjerima;
 5. tehnološki napredak i promjene u znanstvenim spoznajama i shvaćanjima;
 6. priroda, učinci i količina dotičnih emisija;
 7. rokovi za stavljanje u pogon novih ili postojećih postrojenja;
 8. vrijeme potrebno za uvođenje najboljih raspoloživih tehnika;
 9. potrošnja i svojstva sirovina (uključujući vodu) koje se upotrebljavaju u postupku, [...] energetska učinkovitost i **dekarbonizacija**;
 10. potreba da se opći učinak emisija na okoliš, kao i njihova opasnost za okoliš, spriječi ili svede na minimum;
 11. potreba da se spriječe nesreće i da se posljedice za okoliš svedu na minimum;
 12. informacije koje objavljuju javne međunarodne organizacije.”
-